עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים

אהבת השי"ת
מידות טובות
פרשת השבוע
אלומות אור
מרבותינו צדיקי עולם

פרשת וישלח | תשפ"ז

משנה לשנה העמקתי בהשגת האמונה, וכשהגעתי לימי הבינה בשנות הארבעים לחיי, זכיתי להארה גדולה בעניין האמונה

כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות משה שליט"א - נתחזק במסכת האמונה

קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ (לב)

כדי להכין את ליבנו ולקיים את נפשנו לקראת הימים המאירים הבאים לקראתנו לטובה, אפתח את שפתי לאמור: עם ה' חזקו ונתחזקה במסכת האמונה, למען יטע בליבנו כנטיעה איתנה האמת והאמונה, כי ה' הוא האלוקים ואין עוד מלבדו, ושהוא תקיף ובעל היכולת כולם, ואז יעלו ויבואו הימים האלו עלינו כצרי ומרפא לנשמתנו, למען נעבוד את ה' בכרם ה' צבאות בדרך הטוב והישר.

האמונה הטהורה והבטחון בה', היא תרופת הפלא לכל מיני קושי, כי מגלה הוא לפתע כי ה' נצב עליו לשמרו, והרי הוא זוכה למצוא מנוח ומרגוע לסערת רוחו. אנחנו צריכים לזכור תמיד הוא כי ענין האמונה נפלא הוא למאוד להרים נפש ישראל ולהחזיק את הנופל שלא ימשיך ליפול, שמסיר את כל הקשיים של האדם ברגע אחד כמימרה, להיות נהפך לבבו לאיש אחר, ולהרגיש אור ה' וטעם מתוק, וזאת כי בריבוי האור נתבטל החושך.

מיד הכל מואר וברור

ואכן ענין זה שונה היא מתרופות הניתנים לחולים, כי לכל חולה יש לכוין תרופה לפי סוג החולי שיועיל לו הדבר להחלמתו, גם שלכל חולה יש להשיג את הרופא המסויים שיתאים למחלתו, כי הרבה רופאים יש לכל סוגי המחלות, אבל לא כן הוא האמונה - שהיא הרופא והתרופה הכוללת לכל סוגי תחלואי הגוף והנפש, וכאשר מכניסים את הבורא לחיים, מיד הכל מואר וברור. ואכן זהו תפקידו של כל בר ישראל, שישקיע את כל הכוחות להיות תמיד עם השי"ת עד שיעזרהו הקב"ה, ויזכה לראות את הגילויים העצומים הטמונים בתוך הקשיים

המשך בעמוד 3- 2 <<<

למדנו כאן סוד מופלא

הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל

וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי (לב)

לשרו של עשו אין שם קבוע. שמו משתנה כל הזמן לפי התקופה והזמן: פעם קראו לו "עבודה זרה", עד שנשחט היצר־הרע של עבודה־זרה. לאחר מכן קראו לו "פילוסופיה" אבל גם זה נגמר. הגיעה תקופה וקראו לו "השכלה", ולאחריה ה"קומוניזם". כך בכל דור מוחלף שמו, על אף שבעצם לא השתנה מאומה במהותו למדנו מכאן סוד מופלא: היצר הרע של היום הוא אותו יצר הרע של פעם, אלא ששמו השתנה, אך במהותו הוא נשאר אותו דבר בדיוק. עלינו, אפוא, להתבונן היטב להכיר את היצה"ר - הסיטרא־אחרא - של דורנו, כי אם לא נשכיל לזהות אותו בזמן הוא עלול לשרוף את כל בית ישראל רח"ל, כפי שעשה זאת בתקופת ההשכלה והקומוניזם.

השי"ת מספק לכל אדם מספיק נסים, גם "בזמן הזה", אך הקושי והעבודה שלנו הם היכולת לפתוח "עין רואה ואוזן שומעת" לכל המתרחש סביבנו.

(המאמר המלא בעמודים 8-9)

וכבר נכנס אלי יהודי אחד נבוך מאוד

וכבר נכנס אלי יהודי אחד נבוך מאוד ושבור לגמרי עם כל מיני וסוגי קשיים שעובר, אם זה בפרנסה אם זה בצער גידול בנים וכדו', עד כדי שנדמה לו שחרב עליו עולמו, ושבמעמקי ליבו התייאש כבר מהחיים הרגילים. ובשמעי זאת לא מנעתי ממנו איזה דיבורי התחזקות על קנין האמונה והבטחון, בשילוב עובדות נפלאות אשר יש בהם כדי לחזק את האמונה הקדושה, לראות איך שהקב"ה מוציא את האדם מכל הקשיים ברגע אחד כמימרה, כי אין מעצור לה' מלהושיע בין מעט ובין הרבה, בין מיד ובין לאחר זמן וכו', כך שבעזהשי"ת שברתי חומות ברזל וענינים המבדילים ומחשיכים על הנפש, ואו אז נתהפך לבבו ממש לבריה אחרת, עד כדי שבסיום דברי בא לידי הרגשה נפלאה של שלווה אמיתית ויישוב הדעת, תחיית המתים במלוא מובן המילה, מרגיש שהחיים הולכים ומתקרב אליו חיים חדשים, כי שמע כאן דרך חדשה, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין מעצור לה' מלהושיע, וכי כל מאורעותיו לטובה, ומאחר שנשבר מעליו כל הכיסויים, ובא לידי התחדשות ומשיכת לבו אל הבורא, התגלה לו אור האמונה בתפארתה בלי שום הסתרה.

ואכן זהו יסוד נפלא שיש לו להאדם להתבונן היטב, להתעמק במחשבתו תמיד בכל עת, את האמונה החזקה בה', ע"י ההתבוננות בכל הזמנים בגדלותו יתברך, כי הכל ממנו, כי בלי ההתעוררות בדבר, הדברים פורחים ונשכחים מהלב.

נביא בפניכם עובדא, שממנו ניתן לשאוב חיזוק גדול, איך הנהגת האדם צריכה להיות שלא לאבד את ישוב דעתו בעת נסיון, שהרי הכל מתנהל בהשגחתו הפרטית, ואין שום דבר נפרד ונעלם ממנו, ושהיא גם מזור ותרופה לכל הקשיים, שלא יטריד אותו שום דבר בעולם.

וזה דבר המעשה: איש יהודי אחד מבני מדינת הים, חסך לעצמו סכום ממון במטרה קדושה לנסוע עם בני ביתו לביקור בארץ ישראל, ויהי באשר הגיעו לשדה התעופה ועברו בדיקה כרגיל, שבודקים את כולם מפני הסכנה כידוע, על ידי המכשיר שעוברים דרכו - לגלות אם אין טמונים אצל בגדיו כלי משחית כמיני מתכות וכדו', התחיל המכשיר לזמזם ולצפצף בקול רעש גדול. וישאלוהו הבודקים הממונים אולי יש לך דבר מה בכיסך, ומפני כך כל הרעש? והיו לו אז בארנקו 'שלושת אלפים דולר' להוצאות הדרך וכדו', ולגודל הבהלה הוציאם מכיסו והניחם בתיק הקטן שלו. ולאחר הבדיקה הלכו לשער ההמתנה לעליית המטוס, ואז בדק לראות היכן הכסף ששם באמתחתו ולא מצאו, ונתבהל ונתפחד מאד, וחשב כבר שמישהו בוודאי ראה היכן הניח הכסף וגנבו.

ומיד פנה וחזר בריצה לעבר אנשי הביטחון

ומיד פנה וחזר בריצה לעבר אנשי הביטחון להגיד להם שנעלם לו סכום כסף גדול, וביקש מהם לבדוק במצלמותיהם, אך הם בדקו היטב ולא מצאו שמישהו נגע באמתחותיו. ואז שאל את אשתו כדת מה לעשות, באמרו הלא אין לנו עכשיו כסף, ואולי כדאי לשוב על עקבותינו ולחזור לביתנו, מאחר שעכשיו כבר אין לנו די כסף אפי' לשכירות הדירה בארץ ישראל וכדו'?

נענתה לו זוגתו ואמרה, הלוא אתה אמרת לי מעודך לבטוח בה' בכל דרכינו, ואם כבר אנו נמצאים פה, אז נקומה ונעלה לציון, ויהיה מה שיהיה. ואכן הבעל הסכים לדבריה, אלא שתנאי אחד התנה עמה, שמוכרחים אנו לנסוע כעת בידיעה ברורה שהכול הוא מאת ה', כדי לנסות אותנו אם מקבלים אותו באהבה וברצון, ושלא נדבר עוד מזה כלום שלא ניתן גרעון לעצמנו, ואכן הסכימה האשה לדבריו, וכאשר באו לירושלים עיה"ק שכרו לעצמם איזה חדר קטן המיועד להכנסת אורחים בשכר מועט כפי השגת ידם, ואכלו רק מאכלים פשוטים, ובכל זאת שניהם נהנו מאוד מהביקור, שעברו עליהם הימים בטוב ובנעימים.

ואו אז כשעמדו לארוז את תיקיהם לקראת חזרתם לארץ מולדתם, מצא האיש את הכסף מושב בפי אמתחתו, שלפתע הבחין שבמקום הנחת המעות היה קרע קטן בצד התיק, וע"כ לא הבחין במעותיו עד עכשיו. ויאמר האיש לאשתו הנה ראי זה עתה הרווחנו בכפליים, הן מצד זה שחזר לנו הכסף האבוד מעיניהם, והן שלא הפסדנו את הנאת ביקורנו מתוך דאגה יתרה. ועינינו הרואות שמחמת זאת שקיבל את

רצון ה' בביטול ובהכנעה ובאמונה פשוטה, כי הכל עשה אלוקים מתכלית הטוב גם מה שנראה לו כרע, התעלה מאוד בתכלית העליה מתוך נסיון להשלמת נפשו.

אמור מעתה, כי האמונה היא יסוד הצלחת האדם, והבחירה בידי האדם איך להסתכל על כל דבר הנעשה, ושבמדה זו תלויה כל יהדותנו, ומי שיש בו מדעת קונו מבין לנפשו כי כפי מה שמחזיק האדם את עצמו בשעת קושי כך זוכה לעליה, כי כל המעברים ישמשו לו לפתח ומבוא אל העליה. ואשר על כן חובה על האדם להשים השתדלותו בזה לעשות פעולות הנצרכות להגדיל ולעלות התלהבותו במידת האמונה והשתוות גם בעת ירידה וקטנות המוחין, כדי שלא יתרחק מהשי"ת. ואדרבה כל קושי וקושי יביא אותו לעליה גבוה ומעולה יותר ויותר, וכדי להכין את הכלים להשגת הקב"ה בהשראה קדושה.

כל מי שרוצה ליטול את השם יבוא ויטול

עלינו להתבונן בדרכי האמונה, אשר מחולקת היא בשלשה דרכים:

א) לחזור בפה ולשנן פסוקי אמונה ובטחון בכל עת, שעל ידי הדיבור שמדברים באמונה ובבהירות האמונה משרישים אמונה, שעל ידה יצליח ויתעלה.

ב) להתבונן בדברים שעזר לו הקב"ה בעבר למעלה מהטבע, ולחשוב על זה תמיד, שזאת היא סברא חזקה שגם הנפש הבהמית מסכימה לזה, ושעל ידה יתעורר לו ההתקרבות והאמונה נפלאה, עד שישרה עליו אור השכינה.

ג) לחשוב מחשבות בהתבוננות והתפעלות ממעשה הבריאה, בבחינת 'אחזתיו ולא ארפנו', ושעל ידה יכיר בשפלות עצמו, ואז יבקע את כל המחיצות והמסכים המבדילים, עד כדי שיתעורר עליו הרגשת הנשמה.

ולכן כל מי שרוצה ליטול את השם יבוא ויטול, לעלות ממדריגה למדריגה באמונת השי"ת, להשיג יותר ויותר בחינת הא-ל, ואכן רואים אנו בחוש כי הנהגת האדם הסותרת את האמונה, מגיעה לו מחמת היסח הדעת ואי התבוננות בדבר, כי הכל מאתו יתברך, ועלינו מוטל להשים לב לזה, ואכן מטעם זה יש לנו חיוב להזכיר יציאת מצרים כל בוקר וערב, ועד"ז תיקנו חז"ל להזכיר בכל מצוות שבת ומועדים, על מנת שיהיה רושם מזה לכל יום במהלך חיינו, שיהיו האמונה והבטחון מאירים ובהירים,

וממוצא דבר נשמע, כי דרך השאיר לנו הקב"ה להמשיך כוחות על טבעיים על ידי חיזוק האמונה והבטחון.

וזכרתי ימים מקדם, ימי עלומי, כן בקודש חזיתי דברי המדרש [בראשית רבה צה]: י"א שבן שלוש שנים הכיר אברהם את בוראו, וי"א שבן מ"ח שנים היה. ובעוד שהייתי צעיר לימים ויושב בישיבה, דמיתי בעצמי שזה כמו כל מחלוקת בדברי חז"ל, חד אמר כך וחד אמר כך, כי היתה אצלי ידיעה השטחית בהשגת רוממות האל, כי הוא אדון ה' צבאות, טרם הושרש בקרבי הבהירות בזה כי הוא מנהיג ומשגיח בפרטיות. ברם משנה לשנה העמקתי והפנמתי האמונה ברמ"ח אברי ושס"ה גידי בהשגת הדעת, עד שבס"ד כשהגעתי לימי הבינה בשנות הארבעים לחיי, זכיתי להארה גדולה ונפלאה בענין זה, בהתפשטות השכל ובאמצעות הדעת, שנחרטה ידיעה זו עמוק בליבי, כי הוא לבדו מרום וקדוש וכי אין עוד מלבדו כפשוטו ממש, והכל הכל ממש מתנהל על ידו לבד. וזאת באמצעות נסיעותיי הרבות למדינות הים, מעיר לעיר וממדינה למדינה, בעריכת גלות בארץ רחוקה, אז זכיתי גם לכפרת עוונות, וכמאמרם ז"ל אמר רב יהודה גלות מכפרת. ומאז כל דבר הקשה לי פניתי אליו בבקשת רחמים, שיבוא לעזרתי ולפעול בטובתי, כי הוא לבדו המולך על כל הארץ, ואכן בא תמיד לעזרתי באופנים שונים ומשונים מעל לטבע, כך שראיתי בבהירות גדולה ובעיני השכל כי הכל ממש הכל נעשה על ידו ובהשגחתו הפרטית, בלי שום כח אחר מעורב בה. ועל ידי הארה זו זכיתי לבאר סתירת חז"ל, שבאמת אין ביניהם מחלוקת כלל, שאמנם כבן שלוש ראה כבר והבין שיש בורא עולם, ברם כל הארה והשגת האמונה בתכלית השלימות זכה כבן מ"ח שאז הכיר את בוראו ביתר שאת באמונה תקועה בקרבו בהבנת דבר מתוך דבר שאכן הכול מתנהל בהשגחה עליונה ופרטית ממש בלי שום דבר יוצא מהכלל.

(נערך מתוך קונטרס 'שפת חיים' חנוכה)

בתקופה שבה למדתי בכולל בנתניה, פגשתי את הרב אלכסנדר לינצ'נר זצ"ל, שאלתי אותו: "שמא יש לך מעשה מה'חפץ חיים' שאתה עצמך היית עד לו?" והוא סיפר לי א געוואלדיגע מעשה

הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל על האדם השלם

וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם (לג)

שלם בגופו, שלם בממונו, שלם בתורתו שלא שכח תלמודו בבית לבן. (רש"י)

במשנה הראשונה, הפותחת את מסכת ברכות ואת הש"ס כולו, נאמר: "מאימתי קורין את שמע בערבית - משעה שהכוהנים נכנסים לאכול בתרומתם".

מהו הזמן הזה? אומרת הגמרא: צאת הכוכבים. שואלת הגמרא: מדוע לא אמרו בלשון פשוטה: 'מאימתי קורין את שמע בערבית - מצאת הכוכבים'? מתרצת הגמרא, שהמשנה באה ללמדנו, ממתי הכהנים אוכלים בתרומה - משעת צאת הכוכבים.

אומר ה"חפץ חיים" זצ"ל ווארט נפלא: יהודי עומד בתחנת רכבת ושואל את אחד הנוסעים: "מתי יוצאת הרכבת?" עונה לו: "בשמונה בבוקר". הוא פונה ליהודי אחר ושואל: "מתי יוצאת הרכבת?" משיב השני: "שעה אחרי שחרית". מה ההבדל ביניהם?

הראשון שייך ל"זייגער מענטשן" - 'אנשי שעון', החיים שלהם סובבים סביב השעון. השני הוא "בית מדרש מענטש" - הכל סובב סביב בית המדרש, סביב התורה.

שואלת המשנה: "מאימתי קורין את שמע בערבית". נכון, אפשר להשיב בפשטות: 'מצאת הכוכבים', אבל זו תשובה של "זייגער מענטשן". המשנה השיבה תשובה של "בית מדרש מענטשן", ובמקרה הזה - "בית המקדש מענטשן". הכל סובב סביב חיי התורה ועבודת ה'.

'יהודי של בית מדרש' - כל חייו סובבים סביב בית המדרש, סביב החיים הרוחניים. שניים מחפשים דירה; האחד בודק את גודל הסלון ואת סוג המרצפות, ולעומתו השני מברר היכן בית הכנסת הקרוב, מוודא שהשכנים יראי שמים, ובודק את גודל הסוכה בדירה.

מובא באבות דרבי נתן (כח, י): "כל העושה תורתו עיקר ומלאכתו טפלה - עושין אותו עיקר לעולם הבא. וכל העושה תורתו טפלה ומלאכתו עיקר - עושין אותו טפלה לעולם הבא".

מקובל לפרש ש'מלאכה' הכוונה היא ליהודי שעמל על המחיה ועל הכלכלה, וכשאמרו שיעשה תורתו קבע ומלאכתו עראי, כוונתם שעבודת הפרנסה תהיה טפלה אצלו ללימוד התורה. אבל באמת 'מלאכתו' אין הכוונה דווקא לעבודה של פרנסה, אלא לכל ענייני העולם הזה ולכל העסקים החומריים.

התורה צריכה להיות העיקר, מרכז החיים שסביבו הכל סובב. גם כשאדם עוסק בענייני העולם הזה, הוא יודע שהם טפלים לתורה. הוא עושה את הפעולות הגשמיות כי אי אפשר בלעדיהם, אבל הוא יודע בדיוק את מקומם ויודע מה היחס הנכון כלפיהם.

אדם כזה שעושה את תורתו עיקר ואת מלאכתו טפלה - "עושים אותו עיקר לעולם הבא". בעולם הבא יהיה לו מקום של כבוד, בדיוק כפי המקום והכבוד שהוא נתן לתורה בימי חייו.

זכיתי להיכנס להייליגער סטייפלר זצ"ל

כולנו יודעים שכאשר נכנסים לאדם גדול, יוצאים ממנו אחרת. עובדה! וכי שייך אחרת? הרי זו חנות של בושם! כשרואים איך אותו גדול לומד, כיצד הוא מתנהג - זה חייב להשפיע!

זכיתי להיכנס להייליגער סטייפלר זצ"ל. אי אפשר לתאר את ההרגשה שהיתה כשנכנסו אליו, זה היה ממש כעין שנכנסים לקודש הקודשים ממש! במשך שנים רבות הלכתי אחריו. עוד כשהיה מתפלל שחרית בשבת ב"כולל חזון איש", ובמשך השבוע בבית הכנסת "לדרמן" ובישיבת "בית מאיר". הייתי בקרבתו מאות פעמים!

פעם נכנסתי אליו בפורים ובקשתי ברכה. "מדוע אתה מבקש ברכה?" נזף בי תלמיד חכם שעמד בצד. "לי די בכך שהרב מושיט לי את ידו הקדושה. מזה אני כבר נעשה הכי מאושר בעולם\ ואינני זקוק עוד לדבר נוסף!

עוד זכיתי להיות גם בחדרו של הרב אלישיב זצ"ל. זה היה פלאי פלאים ממש לראות כיצד הוא ישב והגה בתורה ללא הפוגה עשרות שנים ביגיעה עצומה כבר מהשעות הקטנות של הלילה, וגם כאשר חלה לא ויתר לעצמו.

כך נראה אדם גדול! כאשר נכנסים לחדרו של אדם עובד

ה' ותלמיד חכם שכל מהותו היא תורה ויראת שמים ודאגה לכלל ישראל, יוצאים ממנו אחרת!

הוא נענה וסיפר לי א געוואלדיגע מעשה

בתקופה שבה למדתי בכולל בעיר נתניה, פגשתי את הרב אלכסנדר סנדר לינצ'נר זצ"ל, חתנו של הרב שרגא פייבל מנדלוביץ זצ"ל, מקים עולה של תורה באמריקה, ותוך כדי שיחה הוא אמר כבדרך אגב שהיה אצל ה"חפץ חיים" זצ"ל בשנותיו האחרונות בראדין.

שאלתי אותו: "שמא יש לך מעשה מה'חפץ חיים' שאתה עצמך היית עד לו?"

הוא נענה וסיפר לי א געוואלדיגע מעשה: "פעם אחת ביקש רבי חיים עוזר זצ"ל מה'חפץ חיים' שיבוא לוילנא לחזק את ענין טהרת המשפחה.

כששמעו על כך בני ביתו של ה'חפץ חיים', הם מאנו להסכים משום שהוא היה כבר זקן, תשוש וחלש. אך ה'חפץ חיים' היה נחרץ: 'אם רבי חיים עוזר ביקש שאבוא, משמע שזה חשוב מאד. אם אינכם מסכימים, אסע לבדי!' כשראו בני המשפחה שהרב נחוש בדעתו, החליטו להצטרף אליו למסע, וכך הוא נסע בלווית קבוצה של בני משפחה ותלמידים.

באותה תקופה הייתי בחור צעיר בישיבה בראדין, ומאחר שחפצתי מאד להיות נוכח בפגישתם ההיסטורית של ה'חפץ חיים' ורבי חיים עוזר, ביקשתי מאחד מנכדי ה'חפץ חיים' שיצרף אותי לנסיעה באופן שלא ימשוך תשומת לב. בסיעתא דשמיא נשאתי חן בעיניו והוא צירף אותי לנסיעה.

כאשר הגיע החפץ חיים לוילנא הוא התקבל בכבוד מלכים, ותיכף ומיד לביתו של רבי חיים עוזר. ה'חפץ חיים' החל לשאת דברים, והיה זה מדהים לראות כיצד מטה רבי חיים עוזר את אוזניו כאפרכסת כדי לא לאבד חלילה אף לא מילה אחת מדבריו. רבי חיים עוזר לא היה שם לבדו, אלא עמו היו כל חברי בתי הדין של וילנא!

לאחר מכן, פנו עסקני העיר לפרסם שבערב ישא ה'חפץ חיים' דרשה לנשים, ובלילה דיבר ה'חפץ חיים' בפני ששת אלפים נשים שהתאספו בבית הכנסת הגדול! המספר הגדול לא היה מפליא כלל, שכן וילנא היתה באותה תקופה עיר גדולה לאלוקים.

וכיצד דרש ה'חפץ חיים' בפני קהל כה גדול ועצום? הרי הוא היה זקן ותשוש ורמקול לא היה בנמצא! לכך מצאו העסקנים פתרון מקורי: הם ערמו מספר שולחנות זה על גבי זה, וה'חפץ חיים' עמד על השולחן העליון ודיבר, והכול שמעו את דבריו! באותו יום הוא דיבר בפני ששת אלפים נשים, ולמחרת הוא דיבר בפני ששת אלפים גברים".

סיפר הרב לינצ'נר: "בתחילה, כאשר הצטרפתי לנסיעה, היה זה רק בדרך של התנצלות על עצם כך שהצטרפתי, אך כאשר הגענו למקום, כבר הרגשתי את עצמי 'מאן דאמר', ואמרתי שברצוני להיות עם ה'חפץ חיים' באכסניה, ובקשתי נענתה.

מחוץ לחדר ניצבו שומרים

ה'חפץ חיים' היה תשוש מאוד, וכולם היו בטוחים שעם כניסתו אל האכסניה יפול על המיטה מרוב עייפות לאחר נסיעה כה מפרכת ודרשה בפני ההמון הרב. אך הוא התיישב ליד השולחן והחל ללמוד!

מחוץ לחדר ניצבו שומרים שתפקידם היה למנוע מאנשים להיכנס ולהפריע לו ואף תפקידי היה להשגיח עליו ולדאוג לצרכיו. אך בעוד שאני הצעיר קרסתי על המיטה ונמנמתי הוא ישב ולמד בהתמדה. תוך כדי שאני מתנמנם נים ולא נים, נפתחה הדלת ויהודי נכנס אל החדר. כמראה היה זה מקרה דחוף שאינו סובל דיחוי, והשומרים בחוץ אפשרו את כניסתו. הוא ניגש אל ה'חפץ חיים' ושח לפניו את בקשתו, אך במקום לתת לו ברכה, תפס ה'חפץ חיים' בידו והחל לדבר עמו על אמונה וביטחון בקב"ה. ה'חפץ חיים' הוסיף לדבר, וכיוון שהייתי עייף מאוד, נרדמתי והתעוררתי רק לקול פתיחת הדלת. כנראה שהיהודי קיבל ממנו ברכה, החמצתי אותה מחמת שישנתי.

הדלת נסגרה, ואז שמעתי את ה'חפץ חיים' מדבר לעצמו: 'אה, היה כדאי להיסחב מראדין עד וילנא כדי לחזק יהודי אחד באמונה וביטחון!' זה שהוא דיבר בפני שנים עשר אלף איש לא היווה בעיניו סיבה מספקת לנסוע לווילנא"... מסיפורים אלה אנו למדים כמה התרגשות ורטט דקדושה היו כאשר נפגשו ביניהם גדולי הדור.

(קטעים מלוקטים מתוך 'יחי ראובן' מועדים)

הגאון רבי יהודה אריה טרגר זצ"ל, סיפר שבימי המעבר לדירה החדשה, בעיצומן של העבודות, נשמעו נקישות בדלת ובפתח עמד חותנו רבי שלמה זלמן אויערבאך ועוגת גבינה בידו

יחסי הקירבה והמכתבים בין הגאון רבי יהודה אריה טרגר זצ"ל ובין חותנו

קָטַנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת (לב)

לאחר נישואיהם התגוררו חתנו של מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל הגאון רבי יהודה אריה טרגר זצ"ל והרבנית בתו של מרן, במשך כשבועיים בדירת חדר של ישיבת 'קול תורה' ברחוב הנרקיס פינת אוסישקין, שהיתה פנויה מבחורים בימי בין הזמנים של חודש ניסן. כעבור שבועיים, לקראת חג הפסח, נכנסו להתגורר בדירה משלהם ברחוב עזר ליולדות בשכונת גאולה. בדירה זו הם התגוררו בשש השנים הבאות, עד שהיגרו לבלגיה שבאירופה (שם כיהן בהמשך כראש ישיבת 'עץ חיים' בוילרייק שבאנטוורפן).

הרב טרגר סיפר בהתפעלות, שבימי המעבר לדירה החדשה ברחוב עזר ליולדות, הוא עמל רבות לצבוע את הדירה, לשפץ ולתקן בה את כל הנצרך, והעבודה היתה רבה ומתישה. לפתע, בעיצומן של העבודות, נשמעו נקישות בדלת. בפתח עמד חותנו רבי שלמה זלמן ועוגת גבינה משובחת בידו. הוא שיער בדעתו כי עוגה טעימה יכולה לרענן את מצב-הרוח ולהנעים את האוירה, ולא חסך זמן וטרחה לצעוד מ'שערי חסד' עד לגאולה להביא את העוגה לזוג הצעיר. כשסיפר זאת הרב טרגר, המליץ בהקשר לזה את הפסוק בתהילים (קיג, ה-ו): "המגביהי לשבת... המשפילי לראות"... ככל שהאדם גבוה ומרומם יותר בדרגותיו והשגותיו, משפיל הוא עצמו להיכנס לרגשי הזולת וצרכיו. וכזה היה רבי שלמה זלמן. למרות שכל מעייניו וזמנו משועבדים היו לתורה, רגיש היה לזולת ושוקד על טובתו באופן מופלא.

יחסי הקירבה והחיבה ששררו בין הרב טרגר ובין חותנו הגדול רבן ומאורן של ישראל, מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל היו מיוחדים במינם. הקשר ביניהם הפך לקשר של קיימא באמצעות התורה הקדושה אשר בכוחה לדבק ולחבר בין בני אדם בקשר אמיתי, פנימי. בשנים הצעירות בהן עדיין התגורר בארץ-ישראל הם היו נועדים יחדיו מפעם לפעם ללבן סוגיות בהלכה, ולנהל משא-ומתן במלחמתה של תורה. רבי שלמה זלמן אהב להשתעשע איתו, לשתפו בחידושיו והכרעותיו ההלכתיות, ולשמוע את חוות-דעתו. הקשר הנפשי שפעם בין החתן והחותן נותר אמיץ וחזק גם לאחר שעקר לבלגיה לשמש כראש ישיבת 'עץ חיים' באנטוורפן. הרבה באמצעות חילופי המכתבים שנשלחו באופן תכוף מכאן לשם ולהיפך, כי בימים ההם עדיין לא היו טלפונים ברוב הבתים. הרב טרגר והרבנית היו יושבים פעמיים בשבוע וכותבים מכתב להורים, בו סיפרו ועדכנו בפרוטרוט על כל העניינים המשפחתיים ובכל הנעשה בישיבה וכדומה. הרב טרגר גם היה שוטח במכתבים אלו את שאלותיו בתורה, בהלכה ובהנהגה בפני חותנו ומקבל ממנו עצות ותשובות, כמו גם הכוונה בפסיקותיו לשאלות תלמידיו.

רבי שלמה זלמן והרבנית היו קוראים את המכתבים

רבי שלמה זלמן והרבנית היו קוראים את המכתבים בענין רב, ויושבים יחד להחזיר מכתב משלהם. בדרך-כלל היתה הרבנית אויערבאך כותבת את עיקר המכתב, ורבי שלמה זלמן רק הוסיף כמה מילים ברכה ואיחולים בשוליו, ולפעמים כן האריך יותר, ועל פי רוב גם שאר בני המשפחה; האחים האחיות והגיסים היו מצרפים כמה מילים משלהם.

מרבית המכתבים, מאות במספר, שנשלחו הלוך ושוב - אבדו. העוזרת הנכריה בבית משפחת טרגר, שלא ידעה ולא הבינה בערך המכתבים השליכה אותם לאבדון, ורק מעט השתמרו בידי הצאצאים. מעקב אחריהם מלמד על קשר חם ורציף והערכה יוצאת-דופן ששררה בין החותן והחתן. את המכתבים היה רבי שלמה זלמן פותח במילים הבאות: "לחתני כבני!", "לחתני אהובי!" "לחתני יקירי!", ועוד ביטויי חיבה. באחד המכתבים הוא אף הפליג בתוארו, וכתב לו: "לחתני אהובי, חכימא דיהודאי!"... בשנים המאוחרות יותר, כאשר נקבע טלפון נייח ובהמשך גם מכשיר פקס, כמעט ותם עידן המכתבים והקשר התנהל באמצעות הטלפון.

כדי להתרשם מהקשר המיוחד והמגוון בין הרב טרגר לחותנו באמצעות המכתבים, וההווי המשפחתי שהורגש בהם, אנו

מעתיקים אחדים מהם ככתבם וכלשונם.

ניתן היה ללמוד מסגנון כתיבתו את אופן התייחסותו החמה והלבבית לבני משפחתו ברגישות, בתשומת-לב, בפניות-מחשבה, עד לפרטים הקטנים של כל אחד ואחד. זאת למרות שהיה שקוע כולו בתורה, לן בעומקה של הלכה, ועמוס לעייפה בטרדות הציבור עד למעלה ראש.

אחד המכתבים של רבי שלמה זלמן נוגע לסיפור מעניין שאירע עם הרב טרגר בשנותיו הראשונות בבלגיה.

הדבר אירע בבוקרו של יום-טוב. ניידת משטרה בלגית עצרה לצד בית משפחת טרגר, שהיתה מבודדת בבנין הישיבה בפרבר וילרייק. השוטרים נקשו על הדלת ותבעו מבעלת-הבית - הרבנית ע"ה - את תעודת הפספורט של בעלה.

לזמן-מה אחזה חרדה בבני-הבית, שגם בשעות שלפני כן היו מודאגים. הרב טרגר יצא רגלית לדרך ארוכה להתפלל בעיר ונקב בפני בני הבית בשעת חזרתו. אלא ששעה ושעתיים חלפו ועדיין התמהמה מלשוב. כעבור שעות ארוכות, מורטות-עצבים, התברר מה אירע: השוטרים 'תפסו' - כך לפי טענתם - את הרב טרגר חוצה את הכביש באור אדום בדרך הארוכה מאנטווערפען לוילרייק, והיות שלא נשא בתוך בגדי החג כל מסמך מזהה, הוא נלקח למעצר.

רק מאוחר יותר, בשעות אחר-הצהריים, החליטו לנסוע לכתובת שבה טען שמתגורר, על מנת להביא את המסמכים. משהגיעו המסמכים לידיהם וקנסו אותו כחוק, שילחוהו לנפשו.

בצאת החג, בהתכתבות הקבועה עם משפחת אויערבאך בירושלים, סיפרו את הסיפור המלא ותיארו בצבעים חיים את רגעי החרדה והמתח שהתחוללו אצלם ביום-טוב.

למכתב המענה שהגיע מארץ-ישראל בכתב ידה של הרבנית אויערבאך, נוספו מספר שורות בכתב ידו של רבי שלמה זלמן, בהן כתב לחתנו אהובו בחיבה כי המעשה הזה הוא בבחינת "רבי געלט", שהרווח ממנו הוא ללמוד לשמור על החוקים המקומיים. זו לשונו:

"קיבלנו מכם מכתב מאסרו חג שלכם, אגיד לכם נאמנה, כי בדרך-כלל אני נהנה לשמוע על מישהו מהקרובים והידידים שנענשים בתשלום של חמש לירות (כנהוג פה בארץ-הקודש) על עבירה של אי זהירות אשר הולכי רגל חייבין בהן. כי כמו שאין אדם עומד על דברי-תורה אלא אם כן נכשל בהם, כך גם בזה. ואם פעם משלמים קנס הרי זה 'רבי געלט' לתמיד, והריווח היוצא מזה מרובה על ההפסד. אולם במקרה שלך הצטערנו מאד מזה שקרה בעיצומו של חג, אשר גרם צער רב לכולכם.. ובפרט שלפי דבריך לא עברת כלל על החוק".

הנני מייעץ לך חתני יקירי, שתמשוך ידך מהעניין

באחד המכתבים ששלח הרב טרגר לחותנו, הציג בפניו שאלה שנשאל על ידי תלמידו לשעבר וביקש לשמוע חוות-דעתו. אותו תלמיד עבד יחד עם אביו בחנות בבלגיה במשך שנים ארוכות, ובמשך הזמן החלה עבודתם המשותפת לקרטע. האב היה ניצול שואה, קשה-יום, ובאופיו ובסגנונו הקשה הרחיק את הקונים מהחנות. בנוסף, האב היה עיקש בדעתו לעבוד בשיטות שיווק ישנות וסירב להתעדכן ולהתחדש, וההתעקשות הזאת, לפי טענת הבן, גרמה להפסדים רבים ומתמשכים. בשל כך הוויכוחים ביניהם הלכו והתעצמו מיום ליום, עד שהתקשו לשבת בכפיפה אחת.

בצר לו, פנה הבן אל רבו, הרב טרגר והציג בפניו את לבטיו. יכול הוא לעזוב את החנות ולפתוח עסק עצמאי. הוא יכול להישאר בעסק ולהוציא את האב לפנסיה מוקדמת. והיו אפשרויות נוספות. רבינו שקל את הצדדים השונים והתלבט מאד מה להשיב, ולבסוף הציע להציג את השאלה בפני חותנו במכתב.

רבי שלמה זלמן במכתבו החוזר השיב תשובה נחרצת וחד-משמעית, בזו הלשון:

"...ובדבר השאלה ששאלת, הנני מייעץ לך חתני יקירי, שתמשוך ידך מהעניין, כי זה נוגע למצוה החמורה שבחמורות של כיבוד אב, ותצא מזה".

הרב טרגר הראה את התשובה לשואל, והוסיף עליה עצה משלו: "לאור דבריו אציע לך - שב ואל תעשה עדיף". ואכן אותו תלמיד לא עשה את הצעדים שחשב לעשות, ונשאר הכל על מכונו למרות מערכת היחסים העכורה.

(מתוך הספר 'גיבור כארי')

גם אני הייתי מתעניין לפעמים בחדשות. אבל כשהתחיל להיות מצב רציני, הפסקתי לקרוא עיתון! אני אבא של ילדים, אני מפחד אני מבקש מהקב"ה: "רבש"ע, תנהל אתה את המלחמה"

הגה"צ רבי שמשון פינקוס זצ"ל על בכל דור ודור קיים שרו של עשו

וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי (לב)

הגר"א (בפירושו לספרא דצניעותא פ"ה) מביא מחז"ל הקדושים כלל יסודי: התורה חוזרת על עצמה בכל דור ודור. מי שסבור שרק פעם, בדורות הראשונים, היו אנשים בעלי עוצמה שהיו יכולים להחריב את כל העולם כולו, והיום אנחנו קטנים והכל נעשה ע"י ציבור - זוהי טעות גמורה! גם כיום ישנם יחידים בעלי כח להשפיע על כל העולם כולו! ההבדל הוא רק שפעם היו הדברים גלויים והיום הם נסתרים. בדורו של נמרוד, ידעו כולם שזה נמרוד. כיום אף אחד לא יודע מיהו ה'נמרוד' של דורנו, אבל קיים אחד כזה! יש גם "בלעם", ולהבדיל יש גם "משה" בדור הזה, ו"יהושע", ו"עזרא הסופר"... וההיסטוריה של העולם נקבעת ע"י אותם יחידים. יסוד זה לימדנו שלמה המלך ע"ה בפסוק: "מה שהיה הוא שיהיה... ואין כל חדש תחת השמש" (קהלת א). מה שהיה בעבר הוא גם מה שיהיה בעתיד - ההיסטוריה חוזרת על עצמה. העבר הוא כמו מראה המשקפת לנו את העתיד. לשם כך ניתן לנו כח הזכרון, כדי שנזכור את העבר ולפיו נדע כיצד להתנהג בעתיד. הבעיה שלנו היא שלפעמים המציאות בהווה נראית בחיצוניותה שונה מעט ממציאות העבר, על אף שבעצם לא השתנה דבר. שינוי זה עלול לגרום לנו לטעויות ולחוסר ידיעה כיצד להילחם בתופעות החדשות - ישנות.

לשרו של עשו, שבעצם הוא סמאל, אין שם קבוע

בעניין זה שמעתי פשט נפלא בפסוק מהתורה. כאשר יעקב אבינו נאבק עם שרו של עשו (בראשית לב), שאל יעקב את המלאך "הגידה נא שמך". ענה לו שרו של עשו: "למה זה תשאל לשמי"? ופירש"י: "אין לנו שם קבוע, משתנין שמותינו, הכל לפי מצות עבודת השליחות שאנו משתלחים" - למלאכים אין שם קבוע. לעומת זאת ברכת המלאך ליעקב היתה: "לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל".

לשרו של עשו, שבעצם הוא סמאל, אין שם קבוע. שמו משתנה כל הזמן לפי התקופה והזמן: פעם קראו לו "עבודה זרה", עד שנשחט היצר־הרע של עבודה־זרה. לאחר מכן קראו לו "פילוסופיה" אבל גם זה נגמר. הגיעה תקופה וקראו לו "השכלה", ולאחריה ה"קומוניזם". כך בכל דור מוחלף שמו, על אף שבעצם לא השתנה מאומה במהותו. אבל - אומר המלאך ליעקב - לך קוראים "יעקב" ו"ישראל", ושם זה לא ישתנה ולא יוחלף לעולם. כשם שלפני אלפי שנים נקרא אבי האומה הישראלית "ישראל", כך הוא שמם של בניו עד עצם היום הזה ואין אפשרות להחליפו לפי מצב התקופה. למדנו מכאן סוד מופלא: היצר הרע של היום הוא אותו יצר הרע של פעם, אלא ששמו השתנה, אך במהותו הוא נשאר אותו דבר בדיוק. עלינו, אפוא, להתבונן היטב להכיר את היצה"ר - הסיטרא־אחרא - של דורנו, כי אם לא נשכיל לזהות אותו בזמן הוא עלול לשרוף את כל בית ישראל רח"ל, כפי שעשה זאת בתקופת ההשכלה והקומוניזם.

הקב"ה מנהיג את העולם בדרכי הטבע, ואף בנסים גלויים. סביב כל אדם קורים בכל יום נסים של ממש, אך בני האדם אינם מושפעים מכך ואינם קולטים את המתחולל סביבם. כפי שגלי קול רבים קיימים בחלל העולם, ובלי כלי קליטה מתאימים אי אפשר לשומעם ולקלוט אותם. השי"ת מספק לכל אדם מספיק נסים, גם "בזמן הזה", אך הקושי והעבודה שלנו הם היכולת לפתוח "עין רואה ואוזן שומעת" לכל המתרחש סביבנו.

גם בתוך הטבע ניתן לראות נסים; בחי, בצומח, בשמים ובארץ. עלינו מוטל "שאו מרום עיניכם" ואז נוכל להגיע ל"וראו מי ברא אלה". כך נגלה כיצד בכל דור ודור הקב"ה עושה עמנו נסים ומצילנו מיד אויבנו הקמים עלינו לכלותינו.

אדם אחד ביקש לדעת את דעתי על המצב הבטחוני

אדם אחד ביקש לדעת את דעתי על המצב הבטחוני המסתבך בארץ ישראל [היה זה בתקופת מלחמת המפרץ הראשונה], וכמו"כ מהי העצה המעשית בשעות קשות אלו.

עלינו לדעת, כי צו השעה כעת הוא: לא לדעת! לא להתעניין!

אלא להכניס את הראש לתוך הגמרא. לא לדעת מה אמר נשיא ארצות הברית, מה אמר מנהיג הפלשתינים ומה אמר ראש הממשלה.

מדוע אדם מטבעו משתוקק להאזין לחדשות ולקרוא עיתונים? התשובה היא: הידיעה נותנת לאדם תחושה של שליטה. כשאנשים יודעים מה שקורה, הם מרגישים שיש להם שליטה על המלחמה. אך הקב"ה אומר: אם רוצים אתם לעשות את המלחמה בעצמכם - תעשו. אם אתם רוצים שאני אעשה את המלחמה, הרי ש"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" - עליכם מוטל לומר תהלים ולהתפלל, אבל לא להתעניין יותר מידי בנעשה מסביב.

גם אני באופן אישי הייתי מתעניין לפעמים בחדשות. אבל כשהתחיל להיות מצב רציני, הפסקתי לקרוא עיתון! לא בגלל רוחניות, אלא פשוט אני אבא של ילדים, אני מפחד. אינני מעוניין לנהל את המלחמה בעצמי. אני מבקש מהקב"ה: "רבש"ע, תנהל אתה את המלחמה". ואם כך, אין ברירה אלא "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" - עלינו להפסיק לדבר כ"כ הרבה על המלחמה. כי אותו רגע שמנתקים אנו את עצמנו מבית המקדש שלנו, מהסייעתא־דשמיא שלנו, חיים בעולם הגדול ושומעים על המלחמה מכלי התקשורת, ההפסד הוא עצום, בכמה מובנים:

זוכים אנו לנסים ונפלאות

ראשית, מפסידים אנו את היופי של המלחמה. כתוב "וישמע יתרו". מהיכן הוא שמע? מהרדיו... לכן כשלבסוף הגיע יתרו למשה רבינו הוא אמר: "עתה ידעתי" - עכשיו אני יודע. כי כששמעתי מהרדיו לא יכולתי לבחון מה שנעשה לישראל בעת שיצאו ממצרים. השמועה אמרה שהיתה רוח קדים עזה, היתה סערה וסופה ופתאום הים נבקע... נו, קורה!... אבל עתה ששמע ממשה רבינו "את כל התלאה אשר מצאתם בדרך" - הוא הכיר את האמת והתגלתה לפניו תמונה שונה לחלוטין. רבותי, בתקופה זו זוכים אנו לנסים ונפלאות שלא היו כמותם שנים רבות! עמ"י כולו נתון בסכנה נוראה. מה עושה קוב"ה? שולח לנו גוים שילחמו את מלחמתנו. הקב"ה אומר: "אל תלכו לשם, אשלח את הכושים מאמריקה להילחם במקומכם"... "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" - תנו לי להילחם. אתם תחרישון. זוהי נשיקה מהקב"ה, ייחוד עם השכינה הק'.

במלחמה צריכים הרבה תפילה, יראת שמים. אבל הדבר החשוב ביותר הוא הדורון, יחוד עם הקב"ה. וכל דבר אחר מפריע ליחוד. גם אם זה לא ע"ז, גילוי עריות ושפיכות

Wikipedia

דמים - גם אם הכל לפי ההלכה, עדיין זה לא "יחוד", רק תורה בלי שום תערובת - זהו יחוד.

עלינו לשים לנגד עינינו את דברי הרמב"ם כיצד נלחמים - "ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקוה ישראל ומושיעו בעת צרה וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה... ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא ימחה זכרונם מלבו ויפנה מכל דבר למלחמה" (הל' מלכים פ"ז).

הצלחה של מלחמה היא התרכזות במטרה העומדת לנגד העיניים. מעולם לא נראה 'טנקיסט' מחזיק עיתון ביד... ואם הוא עושה כן, סימן שזו לא עת מלחמה...

עלינו "לפנות את לבנו מכל דבר - למלחמה". לומר לקב"ה: "רבש"ע אני שלך וכל אשר לי שלך - על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך". לא מעניין אותנו שום דבר מכל הקורה בעולם! אנחנו "כגמול עלי אמו". אנו נמצאים בידים חובקות של מישהו שאפשר לסמוך עליו בכל מצב ורק הוא מעניין אותנו, אותו אנו אוהבים ואתו אנו מתעסקים! וכשאנו במצב של "גמול עלי אמו" שוב אין מדקדקים עמנו, "על כל פשעים תכסה אהבה" - ראינו פעם תינוק הנמצא בחיק אמו שמרביץ לאמו שלו? מה התגובה? "איזה מותק"... אם זה תינוק ואמו, על כל פשעים תכסה אהבה. זה סוג תפילה אחרת, זה סוג לימוד אחר. כשישנו יחוד - "הקב"ה מצילנו מידם", מכל האויבים הקמים עלינו לכלותינו.

(הגדה של פסח - תפארת שמשון)

היה זה בתקופה שהיה בבעלותי בית חרושת לעורות. יום אחד פנה אלי מרן החזו"א ואמר לי: 'אני רוצה להיות פועל אצלך' אמרתי: אשמח מאד, אבל מה פירושו של דבר? ומרן הסביר לי...

הרב שלמה לורינץ על חכמה ודרכי נועם של מרן החזו"א זיע"א

וְהֶחֱרֵשׁ יַעֲקֹב עַד בֹּאָם (לד)

היסודות החשובים אשר עמל מרן החזו"א זיע"א להחדיר בנו ובציבור החרדי כולו, הוא העמידה האיתנה והעקבית על עקרונות היהדות, גם כאשר לאלו הרחוקים מאור התורה, האמונים על ערכי ה'דמוקרטיה' וה'סובלנות' נראית עקביות זו כ'עקשנות' בלתי מובנת.

בעניינים אלו, אפשרות של פשרה לא עלתה על הדעת. לא היה אצלו מושג של "אין לנו כח לעשות", וממילא לא היה מקום לפשרות. כאשר התעורר הצורך לעשות דבר מה, היתה שיטתו: אין ויתור ואין פשרה, את הדבר הזה צריכים לעשות - ואנחנו נעשה.

דרך זו אינה יכולה להצליח כאשר עושים בה שימוש ללא הבחנה. קנאות אמיתית זקוקה לשיקול דעת תמידי, היא זקוקה לדעת תורה היודעת לשקול בפלס, מתי היא רצויה ומתי היא מזיקה, מתי תשיג את מטרתה ומתי אין בה כל תועלת, והיא אף תגרום נזק.

כמה עמוקים בענין זה דבריו של רבינו הרמח"ל במסילת ישרים בענין 'משקל החסידות':

"ותדע שזוהי המלאכה הקשה שבחסידות, כי הרבה דברים טובים יוכל היצר לרחק כאילו הם רעים, והרבה חטאים לקרב כאילו הם מצוות גדולות... ובאמת שלא יוכל איש להצליח במשקל הזה, אלא בשלושה דברים: (א) שיהיה לבו ישר שבלבבות. (ב) שלא תהייה פנייתו אלא לעשות נחת רוח לפניו יתברך, ולא זולת זה כלל. (ג) ושיהיה מעיין על מעשיו עיון גדול, וישתדל לתקנם על פי התכלית הזה, ואחר כל זאת יהיה משליך יהבו על ה'".

באישיותו של מרן התקבצו כל התנאים שמנה הרמח"ל, והוא הוכיח שאין סתירה בין קנאות של אמת לבין "דרכיה דרכי נועם". בשניהם יש צורך במקומם ובזמנם הנכון, כפי שתלמדנה העובדות שנביא בפרק זה. הוא סלל לדורות שאחריו את הדרך כיצד לקיים "האמת והשלום אהבו".

כידוע, הייתה דעתו של מרן לאסור את השימוש בחשמל המיוצר ע"י חילול שבת, כולל שימוש במים המסופקים מכח חשמל זה. יש לציין, שגם בענין זה ראינו את עדינות ההרגשה בזולתו. כאשר באו אליו זוגות צעירים כדי להתברך מפיו, ביקש מהם שלא יעשו שימוש בחשמל בשבת, אך לא דרש זאת במפגיע, אלא כמבקש בעלמא. מרן ידע, שאיש לא יסרב לבקשתו, ואין צורך לומר, שבקשתו אכן נענתה ברצון.

כאשר בנו את נמל תל אביב

אגב, אביא בענין זה קטע מהספר "גנזי שערי ציון", מרשימותיו של הגרב"צ במברגר: כאשר בנו את נמל תל אביב, נערכה תעמולה לרכישת מניות גם בקרב היהדות החרדית, ובכדי לרכוש את לב החרדים הבטיחו שמירת שבת בנמל.

כאשר לא קיימו את ההבטחה, קם אחד הנציגים ושאל: "ולמה אתם משתמשים בחשמל שלנו בשבת?" טענתו זכתה לפרסום גדול בעיתונות, והרבנות הראשית נאלצה לפרסם, כי נציג מטעמה ביקר בחברת החשמל ביום השבת במשך שעתיים וראה שעושים שם רק כיוון, שימון ותיקון המכונות, שאם לא יעשו זאת, תהיה סכנת נפשות.

מרן הגיב אז ואמר: "וכי זו תשובה?! 'רק' מלאכות דאורייתא הם עושים, ולא שאר מלאכה. ומה עוד הם עושים בשאר היום מלבד אותן שעתיים שהוא ביקר שם?! לדעתי, אם כל שומרי השבת היו מתאחדים שלא להשתמש בחשמל בשבת, הם היו נמנעים לגמרי מלחלל את השבת, כל הענין אצלם הוא ענין של "להכעיס". חילול ה' הוא איסור חמור יותר ממלאכת שבת!"

אני רוצה להיות פועל אצלך

שום מגבלה לא עמדה בפני מרן. כאשר הבין שצריך לעשות משהו, שום קושי לא מנע אותו מלעשותו.

היה זה בתקופה שהיה בבעלותי בית חרושת לעורות. יום אחד פנה אלי מרן ואמר לי: "אני רוצה להיות פועל אצלך

- האם הדבר אפשרי?"

לא הבנתי למה הוא מתכוון ואמרתי: "אשמח מאד, אבל מה פירושו של דבר?"

מרן הסביר לי: "אני רוצה לעשות בעצמי את הרצועות לתפילין שלי, שיהיו הרצועות מתחילת העיבוד לשמן. אני יודע שהדבר יפריע את העבודה הסדירה בבית החרושת, וברצוני לשאול, האם תוכל לדאוג לכך שאני בעצמי אעשה את כל העבודה?"

מובן שהסכמתי בשמחה. מאד התפלאתי על כך, הרי זו עבודה של בורסקי ממש - להכניס את העורות לבור הסיד, ולאחר מכן לעבדם בחומרים כימיקליים... שאלתי אותו, למה הוא רוצה לעשות עבודה קשה זו בעצמו דווקא, הרי אפשר שהוא יכוון, והפועלים יעשו את המלאכה? אולם מרן ענה שכך רצונו, לעשות את כל העבודה לבד. וכך במשך שלושה שבועות הגיע מרן מידי בוקר, וכדי לא לגרום להפרעה גדולה הקפיד להופיע מיד עם הפתיחה, ובמו ידיו עשה את כל העבודה.

מרן היה מאד מרוצה מכך שהצליח לעבד את העורות לתפילין שלו בעצמו. הבנתי שהדבר חשוב בעיניו, אולם לא ידעתי עד כמה. זמן רב לאחר מכן, כאשר קובץ אגרותיו יצא לאור, מצאתי איגרת שכתב בענין זה למרן הרב מבריסק, ממנה הבנתי כמה העריך מרן את הענין. אצטט כאן חלק ממנה:

"שמח אני לבשרם כי עלתה בידי למצוא מי שהתרצה לתת לי האפשרות לעבד עור הרצועות כפי חפצנו, היינו לעשות בעצמי את כל העבודות עד גמרו, והטלתי בעצמי בשרי' ראשונה באמירת פה לשם רצועות של תפילין, וכבר החלפתי בעצמי לבור השני הוא בור הסיד, ושהה שם ערך ה' ימים, ועכשיו הועבר לבור שלישי ג"כ על ידי" (קובץ אגרות ב, קלד).

עם זאת, הבחין מרן היטב בין קנאות אמיתית הנובעת ממקור טהור - קנאות שתכליתה לבנות, לבין קנאות מזויפת שתוצאותיה הרות אסון. במישור המעשי היה מרן שוקל כל שאלה שנדונה לפניו לגופו של ענין, ביודעו דגם מעשים טובים ונכונים עלולים לקלקל, ואף להשיג תוצאה הפוכה, כאשר הם מבוצעים שלא בזמנם ושלא במקומם הנכון.

להלן נביא כמה עובדות מהן משתקפת גישה זו.

משולים הם לשעון מעורר

כאשר באו אליו אנשים מירושלים מחוגי ה'נטורי קרתא', וביקשו ממנו למחות באחד מגדולי התורה בבני ברק, הקפיד

Wikipedia

עליהם מאד באמרו: "באים מירושלים ללמד אותנו איך עלינו להתנהג?!..."

מרן התבטא על ה'נטורי קרתא': "משולים הם לשעון מעורר. טוב שהם מעוררים, אך למעשה, צריך להחליט אם לקום או להמשיך לישון..."

מרן ידע, שפעמים תחת מעטה הקיצוניות - מסתתר הרצון להתפשר, כאשר קיצוניות זו משמשת כ"הוכחה" שדרך זו אינה אפשרית...

בזמן שלחם על קיום מצות השמיטה כהלכתה, נמצאו רבנים אחדים בארץ שלא הסכימו עם קולא מסוימת שלו, וערערו עליה בפומבי, למרות שבדרך כלל רבנים אלו לא היו נודעים כ'מחמירים'. היו רגילים לדבר, כי מטרתם היא להוכיח שלא תתכן במציאות של ימינו שמירת שמיטה כדין, ואין מנוס מקיום "היתר מכירה".

מרן התבטא בענין זה בחומרה ואמר: "בוידוי של רבינו ניסים גאון נאמר **"את אשר החמרתי הקלתי, ואת אשר הקלת החמרתי"** - לכאורה, אין זה מובן, מה חטא יש בו באדם המחמיר על עצמו אף במה שמותר לו מן הדין?... אלא, הכוונה לכגון דא: רב המצדד להתיר לחלוטין איסורי שביעית בדרך של מכירת קרקע לגוי, ובאותו זמן מתקומם נגד כל קולא שמקילים לשומרי שמיטה, מפני שחפץ בסתר ליבו להוכיח, שאין אפשרות לשמור שביעית כהלכתה, ומוכרחים להגיע להיתר מכירה. רב כזה - ודאי צריך להתוודות ולבקש כפרה על "את אשר הקלת החמרתי" (שמעתי מרבי משה שנפלד).

(מתוך הספר "במחיצתם של גדולי התורה")

ישבתי פעם בשמחת שלום זכר עם הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל. לשמחה הגיע זקן ישיש, משומעי שיעורו של רבי משה מרדכי, כולם הכירוהו בכינויו 'רבי חנא'

מאוצרותיו של הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א

וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ (לב)

כאן מספרת התורה שיעקב העביר בלילה את כל מחנהו, ואז נותר יעקב לבדו להיאבק מול מלאכו של עשו. על כך אומרים חז"ל במדרש רבה: "מה הקדוש ברוך-הוא כתוב בו (ישעיה ב) 'ונשגב ה' לבדו', אף יעקב 'ויותר יעקב לבדו'". מדרש זה טעון ביאור. מה ההיקש בין מצבו של יעקב להתגלות ה' יתברך לעתיד לבא?

שמעתי מאבי מורי זצ"ל ביאור נפלא:

פעמים רבות יכול אדם להימצא במצב קשה. לא טוב לו, הוא מרגיש בודד, מיואש וחלש; במצב כזה, אומרים חז"ל, על האדם לדעת שדווקא זמן זה מסוגל מאד להתגלות שמו יתברך אצלו, ומתוך הבדידות יהיה מסוגל הוא להגיע לקרבת ה' מופלאה. דווקא כשהאדם "לבדו", הוא יכול להגיע אל השם הנשגב.

ישבתי פעם בשמחת שלום זכר עם הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל, בעל ה'משמר הלוי'. לשמחה הגיע זקן ישיש, משומעי שיעורו המפורסם של רבי משה מרדכי בבית המדרש 'ירחי כלה' שברחוב הרב דסלר בבני ברק. שמו היה רבי אלחנן, אך כולם הכירוהו בכינויו 'רבי חנא'. יהודי זה היה מלא וגדוש בידיעות בתורה, ובמהלך השיעור היה מעיר דרך קבע הערות רבות.

כשהתיישב, פנה אליו רבי משה מרדכי ושאל אותו האם הוא נותן לו רשות לספר לנוכחים את סיפור חייו. רבי חנא היסס, אך לבסוף הסכים.

שמעו סיפור נורא של אהבת תורה

פנה רבי משה מרדכי אל הנוכחים, ואמר: "הסכיתו ושמעו סיפור נורא של אהבת תורה, וקרבת השם":

בצעירותו, הגיע רבי חנא ללמוד בישיבת 'גַּלַאנְטֶא' הנודעת, אצל הגאון הקדוש רבי יהושע בוקסבוים זצ"ל, בעל ה'אור פני יהושע', עם המון רצון והרבה מרץ לשקוד על דלתי תורה. אך לצערו כבר בימים הראשונים הוא התקשה בלימודים. הוא אמנם התאמץ מאד, השקיע שעות רבות בשינון וחזרה, אך מוחו לא קלט מאומה. רבי יהושע ניסה לסייע בעדו, וביקש מטובי הישיבה שילמדו עמו, אך דבר לא הועיל, וראשו נשאר כאשר היה.

כעבור זמן מה, בהיותו מיואש כמעט לחלוטין, ניגש אלחנן לרבו ואמר לו שלאחר שנוכח שאינו מתקדם מאומה, החליט לצאת ולעבוד לפרנסתו. הבין רבי יהושע לליבו, והסכים עמו. הוא אף סייע בעדו לאתר עבודה שמכבדת את בעליה, ובירר עבורו היטב על פרטי המקום מבחינה רוחנית וגשמית. בני הישיבה הצטערו לשמוע על עזיבתו, שכן אלחנן היה אהוב על הבריות, והכינו עבורו מסיבת פרידה.

הוא רצה לפתוח ספר וללמוד מעט

למחרת בבוקר, היום בו היה אמור לעזוב את הישיבה, סידר אלחנן את חפציו, ארז את תיקו והתכונן לצאת לתחנת הרכבת. הוא הביט בשעון, וראה שנשארו עוד חמש עשרה דקות עד הזמן בו אמורה הרכבת לצאת לדרכה. אלחנן היה ונשאר אוהב תורה, ואף סיכם עם בעל הבית על מספר שעות ביום שיוקדשו ללימוד מה שהיה ביכולתו; עכשיו כשהיה לרשותו מעט זמן פנוי, הוא רצה לפתוח ספר וללמוד מעט, אך כל ספריו כבר נארזו והוכנו לנסיעה.

הוא שוטט בעיניו כה וכה בחיפוש אחר ספר קודש, והנה עיניו נתקלות בספר ישן, מרופט ומאובק המציץ מעל הארון בחדר. הוריד אלחנן את הספר מעל הארון, הסיר ממנו את שכבת האבק ופתחו בדף אקראי. הוא התחיל לעיין, וכך מצא כתוב:

"בעת שהאדם מרגיש בודד ואין מי שיכול לעזור לו, באותה העת נפתח פתח מיוחד ממרום להביא לו סייעתא דשמיא שלא כדרך הטבע. ואם ינצל את הזמן הזה יזכה להתעלות במעלות התורה והיראה מעלה מעלה".

סיפר אלחנן יותר מאוחר, שבאותו רגע הוא חש שהספר מדבר אליו ממש, ומצבו תסכל אותו. הוא התרגז מדוע פתח

את הספר בדיוק עכשיו, ובכעסו תפס את הספר והניח אותו בחזרה מעל הארון.

עודו מתוסכל וממורמר, והנה מחשבות רבות מתחילות להתרוצץ בראשו, והוא חש שראשו מסתחרר. "נו..." אמרה מחשבה אחת, "נשארו רק כמה רגעים, וכבר מאוחר. הרכבת עומדת להגיע, צריך כבר לצאת".

והנה נהדפת מחשבה זו על ידי מחשבה אחרת: "הספר הזה דיבר ממש אלי, בדיוק למצב שלי. הספר היה מונח כאן זמן רב כאבן שאין לה הופכין, והיום מכל הימים הוא נפתח על ידי, ברגעים קשים אלו..." הוא הרגיש שהקדוש ברוך הוא שלח אליו מסר ישיר ואומר לו שיחזור לישיבה.

חמש דקות נשארו

הוא הסתובב אנה ואנה, מבולבל ומוטרד. חמש דקות נשארו. הוא חש כיצד רצונו העז ואהבתו את התורה נוטים להכריע להישאר בישיבה לפחות עוד יום אחד, ואז כיצד מתקומם משהו בתוכו ושוב תקפו אותו המחשבות: "הלא תהיינה לי בושות איומות כשאחזור לפתע לבית המדרש כאילו כלום לא קרה. הלא כל הישיבה יודעת שהחלטתי לעזוב, ואף ערכו לי מסיבה גדולה. יתייחסו אלי כעל אדם בלתי יציב שמשנה דעתו מרגע לרגע?"

הדקות נקפו, ולבסוף הצליח אלחנן להתגבר על עצמו, ונשאר בישיבה על דעת שמחר יילך לעבודה. הוא הוריד את התיק, הוציא משם את הגמרא ונכנס לבית המדרש. וכאשר חשש כן היה: כל הלומדים סובבו את ראשם, שקט מביך השתרר והם הביטו בו בפליאה. "מה ארע כאן?" ניתן היה כמעט לשמוע את מחשבות כולם, "האם אלחנן השתגע? רק אתמול ערכנו לו מסיבת פרידה, וכבר חזר בו?"

אלחנן היה המום

אך אלחנן התגבר בכוחות אדירים על תחושותיו, התעלם מהמבטים הדוקרים, התיישב על מקומו בספסל האחורי והתחיל ללמוד. הוא ניסה לחזור על מה שלמדו אמש בישיבה, וכמו תמיד לא הצליח להתקדם. קושי גדול בחשבון 'תקע' אותו ולא אפשר לו להבין את החשבון בסוגיא...

בעוד התסכול גובר, אזר אלחנן אומץ, וכמנהגו מימים ימימה פנה אל הבחור שישב בסמוך והציב בפניו את הקושי. עיין הבחור בדברים, ומבט של פליאה עלה על פניו. "היודע אתה?" אמר לו, "אין זו סתם אי הבנה! זוהי קושיית הרשב"א על אתר, קושיא חמורה הניצבת בבסיס הסוגיא, וכל הראשונים

מתחבטים לפותרה!"

אלחנן היה המום. בתדהמה שאל את הבחור: "הרשב"א? הרשב"א שואל את זה? אתה בודאי מתבלבל, השאלות שלי הם לא שאלות של הרשב"א..."

הבחור חייך ואמר לו

הבחור חייך ואמר לו: "ניתי ספר ונחזי - בא איתי, ונראה את דברי הרשב"א בפנים". הלכו יחדיו לארון הספרים, פתחו את חידושי הרשב"א, ואכן כן, שאלתו ה'פשוטה' הופיעה שם, במילותיו הקדושות של הרשב"א.

כשכולו התרגשות, המשיך אלחנן בתלמודו בהתמדה גדולה, כשבמשך זמן הסדר התעמק עוד ועוד וזכה לכוון לעוד שתי שאלות נוספות שהופיעו בדברי המפרשים. עם תופעה כזאת מבורכת, לכוון לשלוש שאלות של המפרשים הוא לא נפגש עדיין בחייו. לאחר הסדר הפורה והמופלא, הוא החליט שלאחר שהקדוש ברוך הוא הראה לו בחוש כמה הוא יכול להצליח, עליו להשאר בישיבה ולמצות את כוחותיו.

מני אותו יום זכה אלחנן לסייעתא דשמיא מופלאה, למד עוד ועוד והתקדם והתעלה, עד שזכה לצמוח לתלמיד חכם מופלג. רבי משה מרדכי סיים את הסיפור, פנה אל רבי אלחנן ושאל: "רבי חנא, הסיפור נכון?" - "כן! כן!", השיב רבי חנא בהתרגשות, "זהו סיפור חיי..."

אלחנן הצעיר היה לבדו, מיואש, מתוסכל; אך מתוך הקושי הגדול ומתוך הבדידות, הוא זכה להעפיל ולהידבק בקדוש ברוך-הוא, שנאמר בו "ונשגב ה' לבדו".

(מתוך הספר 'אוצרותיהם אמלא')

כדי לסבר את האוזן - אם אדם יחליט לישון בכל לילה במלון אחר של רשת המלונאות הזו, יקח לו כמעט ארבעים שנה לעבור בכולם

משוק ההון לזיכוי הרבים

מאת: אלחנן נתן ליכטיג

פָּרֵה וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ (לה)

זה היה יום סגרירי בבורסה. כל המסכים נצבעו באדום עמוק, כאילו השוק כולו החליט לקחת פסק זמן ולרדת מטה. בימים כאלה, למי שלא מחפש רווחים דווקא מתוך הנפילות (ויש הרבה שסוחרים על ההפסדים...) אין הרבה מה לעשות - רק להביט במספרים, להמתין בסבלנות ולצפות לישועה. אבל אז, בתוך ים האדום הזה, צדה את עיני שורה אחת שהתעקשה להאיר בירוק בוהק. מניה אלמונית עבורי, עם ארבע אותיות באנגלית - HTHT - זינקה לה פתאום בכמעט עשרה אחוזים, כאילו חוקי הכבידה של השוק לא חלים עליה. הסקרנות התעוררה מיד. מי זו החברה הזאת? במה היא עוסקת, ומה יש בה שגורם לה לזנק דווקא כשכולם נופלים? לחצתי על השם, התחלתי לקרוא - ונשארתי פעור פה.

מתברר שמאחורי ארבע האותיות האלו מסתתרת אחת האימפריות הגדולות בעולם בתחום המלונאות:

חברת H World Group, שאנחנו כשומרי כשרות למהדרין, בכלל לא מכירים. העלייה במנייה היתה כתוצאה מדיווח של עליה דרסטית ברווחי החברה. המספרים שנגלו לעיניי היו כמעט בלתי נתפסים: הרשת הזאת חולשת על יותר מ-14,000 בתי מלון הפרוסים ב-21 מדינות, ובהם כ-1,380,000 חדרים! ובמילים פשוטות: מליון ושלוש מאות ושמונים אלף חדרים... כדי לסבר את האוזן - אם אדם יחליט לישון בכל לילה במלון אחר של הרשת, יקח לו כמעט ארבעים שנה לעבור בכולם.

יותר מ-250 מיליון איש רשומים

וזה לא נגמר בחדרים. מסביב לרשת הזאת התגבשה קהילה עצומה: יותר מ-250 מיליון איש רשומים כחברים קבועים במועדון הלקוחות שלה!!! וממאגר זה מגיעים 70% מכל ההזמנות של הרשת.

אבל ההפתעה הגדולה באמת חיכתה לי כשגיליתי איך כל הענק הזה נולד, ואיך בכלל אפשר לנהל מערכת בסדר גודל כזה בלי שהיא תקרוס תחת העומס של עצמה.

הסיפור התחיל לפני כעשרים שנה בלבד, בעיר שנגחאי שבסין. אדם אחד בשם ג'י צ'י הסתכל סביבו וראה פער עצום: מצד אחד עמדו מלונות פאר יקרים להחריד שנועדו רק לעשירים מופלגים, ומצד שני אכסניות מיושנות ומוזנחות. לא היה שום מקום באמצע - מקום פשוט, נקי, מכובד ושווה לכל נפש, שבו אדם שיוצא לדרך יוכל להניח את ראשו ברוגע. אז הוא החליט להקים אחד כזה. הוא פתח מלון בודד וקטן, בלי הון עתק, אבל עם רעיון ברור ומדויק: להציע לאדם הפשוט איכות וניקיון במחיר הוגן.

אבל איך הופכים מלון בודד לאימפריה של מיליון וחצי חדרים בתוך שני עשורים? כאן טמון הסוד הגדול ביותר של הסיפור: החברה הבינה שהיא לא צריכה לעשות הכל לבד. למעלה מתשעים אחוז מהמלונות של הרשת כלל אינם בבעלותה! במקום לקנות עוד ועוד בניינים בעצמה, החברה הפכה לנותנת חסות זכיונות ושותפה. אלפי אנשים פרטיים ברחבי העולם בונים ומנהלים את המלון בעיר שלהם, והחברה מעניקה להם את הדבר שבלעדיו קשה להצליח לבד: את השם הטוב, את הידע, את השיטה המסודרת, ואת החיבור הישיר לאותם 250 מיליון לקוחות שמחפשים איפה להתארח. העסקה פשוטה ומופלאה: בעל המלון בשטח מביא את המקום ואת העבודה היומיומית, והרשת מעניקה לו את הגב, את הכלים ואת הכוח של המערכת כולה.

ואפילו רובוטים שמשנעים מגבות

וכאן נכנסת לתמונה החדשנות שהופכת את המכונה הזו למשומנת להפליא: ראשית, הטכנולוגיה המתקדמת. מי שנכנס היום למלון של הרשת לא נתקע בתורים ארוכים ומתישים בקבלה אחרי יום נסיעות מעייף. הכל עובד בצורה חכמה ומהירה: צ'ק-אין וצ'ק-אאוט אוטומטיים שלוקחים שלושים שניות בלבד, תוכנת מחשב שמנהלת הכל, ואפילו רובוטים שמשנעים מגבות ומשלוחים ישירות לחדרים. הסדר המופתי הזה מונע עיכובים מיותרים ונותן לאורח הרגשה

שהכל מתקתק כמו שעון.
שנית, כוחו של הרכש המשותף. תנסו לדמיין לרגע מה זה אומר לנהל מיליון ושלוש מאות אלף חדרים. רק לחשוב כמה מגבות, סדינים, סבונים וציוד הרשת הזו צורכת מדי יום! לו כל בעל מלון קטן היה קונה את הציוד שלו לבד, העלויות היו שוחקות אותו. אבל כשהרשת כולה קונה יחד - במרוכז - הכוח הקנייה האדיר הזה מוזיל את העלויות בצורה דרמטית, ומבטיח שכל מלון, קטן כגדול, יקבל את הציוד האיכותי ביותר במחיר שאף יחיד לא היה יכול להשיג לעצמו.
כך נוצר גלגל אדיר שמזין את עצמו: הכל עובד בסטנדרט אחיד וברור - מי שנכנס למלון בקצה אחד של העולם יפגוש בדיוק את אותו סדר, ניקיון ושירות שיפגוש בקצה השני. עוד ועוד אנשים מצטרפים כי הם סומכים על המותג, ועוד ועוד בעלי מלונות מבקשים להצטרף כי הם רואים את הברכה העצומה שבשותפות.

וכל המעגל האדיר הזה נזקף לזכותו

הבטתי במסך המחשב, והמחשבה כבר נדדה הרחק מעולם המסחר והמניות... אל הנמשל העמוק שטמון כאן.
כוח הרבים הוא כוח עצום. בעולם הרוחני שלנו, כל פעולה טובה שאדם עושה לעולם אינה נשארת בודדה - היא מוכפלת בהשפעתה על רבים. כשאדם קורא קריאת שמע בכוונה ושכנו רואה וזה גורם לו גם להשתפר, או שמישהו ענוה 'יהא שמיה רבא' בכוונה- כבר זכינו בפירות. כשמישהו מלמד תורה לעשרים תלמידים, הזכות אינה מסתכמת באותם עשרים בלבד; היא ממשיכה ומתגלגלת הלאה, אל כל מקום שאליו יגיעו אותם תלמידים בחייהם, אל המשפחות שיקימו ואל הדורות הבאים. וכל המעגל האדיר הזה נזקף לזכותו של מי שהשקיע את ההשקעה הראשונית.
מכאן אפשר להבין מעט את העוצמה הבלתי נתפסת של זיכוי הרבים, שחז"ל הפליגו כל כך בשבחו. ומאותה סיבה בדיוק, הדבר מלמד אותנו גם על הצד השני של המטבע - כמה זהירות נדרשת מאיתנו מכל מעשה לא ראוי, שכן מי יודע מי יראה, מי ילמד מכך, ולאן תתגלגל ההשפעה לאורך הדורות.

כשמבינים את הסוד של הרבים והשותפות, מבינים גם את פועלם הברוך של עורכי העלונים התורניים. ישנם היום עשרות ומאות עלונים - כן ירבו - וכל אחד בדרכו מבקש להפיץ אור, לזכות בהשפעה טובה ולהיות חלק ממפעל אדיר של זיכוי הרבים. פשוט מחזה מדהים ומשובב כל לבב. אשריכם ישראל!

ואם תרשו לי לרגע קטן להתבונן גם בבית שלנו

ואם תרשו לי לרגע קטן להתבונן גם בבית שלנו, בגיליון 'על הצדיקים' שאתם מחזיקים כעת ביד: בסייעתא דשמיא עצומה, אנו רואים את הצמא הגדול של הציבור. לא משנה אם מדפיסים ממנו 5,000 עותקים או 10,000 עותקים - הגיליון נחטף בכל מקום שאליו הוא מגיע, וגם ביקוש לעוד 20,000 עותקים לא יספיק כדי להרוות את הצימאון. ההודעות שאנו מקבלים והתגובות אנו מבינים שהשפעת הגליון גדולה.
בדיוק כמו באותה רשת שצמחה בזכות אלפי שותפים בשטח, גם כאן - הכוח של המערכת כולה נשען על השותפים. אנחנו הכותבים מעניקים את התוכן, ואחראים על העריכה, ההפקה וההפצה, אבל מי שמניע את הגלגל ומאפשר לעוד ועוד עותקים להגיע לעוד בתים, לבתי כנסת ולבבות של יהודים - זה אתם.
לכן, אם הגיליון הזה הגיע לידך ואתה קורא כעת את השורות האלו - זו ההזדמנות שלך להפוך מ"אורח" ל"שותף". אל תישאר מהצד; רוץ עכשיו והשתתף בכל תרומה שתוכל, העיקר שתיקח חלק ומניה במפעל האדיר הזה של זיכוי הרבים.

חפשו 'על הצדיקים' בנדרים פלוס, והיו שותפים לברכה!

חַיִּים חֶסֶד וְחֶסֶד

לְחַיִּים טוֹבִים וּמְתוּקָנִים

הרכב שלי נראה כמו מחסן – כיסאות בטיחות ושקיות במבה על הרצפה

מאת: חיים סויפר

וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לְפָנַי (לג)

בעקבות המאמרים הקודמים שלנו, התקבלה במערכת הודעה קצרה וכואבת של יהודי שעומד בדרך:
"אם אתם כותבים על חסד, למה לא תכתבו על הצורך להעלות אנשים לרכב בטרמפ? אנשים עומדים בחום או בגשם, עם ילדים וחבילות – ואתם נוסעים. תעצרו, אולי תוכלו לקדם אותנו אפילו לחלק מהדרך. אנחנו יהודים, תעשו חסד."
המילים הללו נגעו ללב. פניתי לכמה בעלי רכבים שאני מכיר – יהודים טובים ובעלי לב חם – ושאלתי בכנות: **למה באמת אתם לא עוצרים?**
התשובות היו אנושיות ומובנות:
הראשון אמר: "בקיץ אני לא מסוגל. אנשים מזיעים, יש ריח לא נעים ברכב סגור וממוזג."
השני שיתף: "קניתי רכב כמעט חדש, אנשים נכנסים בלי לשים לב, שורטים ומלכלכים."
השלישי הסביר: "אני מנהל ארגונים ומנהל שיחות טלפון חשובות בנסיעה, אי אפשר כשזרים יושבים לידך."
הרביעי חייך: "הרכב שלי נראה כמו מחסן – כיסאות בטיחות, סמרטוטים ושקיות במבה על הרצפה. אין מקום."
החמישי ציין: "אשתי חוששת כשאני מעלה אנשים זרים כשאני לבד."
והשישי פתח במוסר: "איך ניקח טרמפים? ככה מרגילים את הבחורים לעמוד בטרמפיאדות, וזה מסוכן!"

שערי תירוצים מעולם לא ננעלו

שערי תירוצים מעולם לא ננעלו, ובאמת – כל הטענות צודקות. הריח לא נעים, הרכב יקר, הבמבה אמיתית והחשש מובן. **אבל מי אמר שלעשות חסד זה קל?**

האם לאברהם אבינו היה קל לשבת בפתח האוהל כחום היום, ביום השלישי למילתו, ולהמתין לאורחים? **וגם לעמוד ולבשל לאורחים זה לא קל** – לרוץ, לטרוח ולשמש אותם. **וגם להתרוצץ ולגייס כספים לארגון חסד שהקמתם זה לא קל** – לדפוק על דלתות ולוותר על הנוחות למען הכלל.
כדי לזכות למצוות חסד צריך להתאמץ – **לא כל אחד זוכה.** אם גלגלו מן השמים שתעברו ליד התחנה הזו ותוכלו לעזור ליהודי, אל תוותרו על הזכות. **תפנו את הכיסאות ושקיות הבמבה, תפתחו את החלון ותעשו כל מה שאפשר כדי לזכות במצווה.**
חז"ל לימדו אותנו: **"לפום צערא אגרא"** – לפי הצער והמאמץ, כך השכר. חסד שנעשה רק כשנוח והמזגן מקפיא כמעט ואינו דורש מאיתנו לצאת מעצמנו. דווקא כשזה דורש להזיז חפצים, לדחות שיחה או להתגבר על חוסר נוחות – **שם נמדד החסד האמיתי.**
בפעם הבאה שנחלוף על פני תחנה, נזכור שגלגלו לפתחנו זכות מן השמים: לא תמיד צריך לקחת עד הדלת – לפעמים מספיק רק לפתוח את הדלת.

דרך אגב...

ולמעיישה:

1.
הקדישו "נסיעת חסד": לא חייבים לעצור תמיד, אבל אפשר להחליט שפעם ביום מפנים מראש את המושב ומחפשים את מי לקדם.

2.
עין טובה בתחנות קשות: אמא עם ילדים, מבוגר או אברך עם חבילות בחום או בגשם – חמש דקות של אי-נוחות שלנו חוסכות להם חצי שעה של סבל.

3.
גם קידום חלקי הוא הצלה: קידום של שני קילומטר לצומת מרכזי הוא ההבדל עבור העומד בתחנה בין הגעה הביתה בזמן לבין עיכוב של שעה.

ומה עושה יהודי בסוף התפילה כשיש לו שאלה? פניתי אל היהודי שעמד לידי ושאלתי אותו, ואז התברר לי שאותו יהודי הוא...

על האוצרות והמטמונים מתחת לידיים

מאת: הרב נתנאל הכהן

שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא יִקָּרֵא שִׁמְךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ (לה)

הכל התחיל ביום חול רגיל אחד, כשהזדמנתי להתפלל שחרית בעיר אחרת, רחוקה ממקום מגורי. התפילה זרמה כסידרה, אך לפתע, בתוך שטף המילים המוכרות, צפה ועלתה בראשי שאלה שלא נתנה לי מנוח.

ומה עושה יהודי בסוף התפילה כשיש לו שאלה? פניתי אל היהודי שעמד לידי וניסיתי לשאול אותו. תשובה לא היתה לו באותו רגע, אבל התברר לי שאותו יהודי הוא לא אחר מעורך הגיליון הזה. מיד כששמע את הדברים, הוא הציע לי להעלות את הדברים על הכתב כמאמר לגיליון. אז הנה מה שיצא מאותה שיחה - ומי יודע, אולי עוד ניפגש כאן גם בעתיד.

השאלה מתקשרת ישירות לפרשת השבוע ולתפילה היומיומית שלנו. כולנו מכירים את הנכתב בפרשת השבוע על המאבק הלילי של יעקב אבינו עם שרו של עשיו. בסוף המאבק אומר לו המלאך: "לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל, כי שרית עם... ותוכל". הפסוק מפורש: השם ישראל ניתן לו בגלל המאבק והניצחון, כי "שרית".

והנה, בתפילת שחרית אנו אומרים בכל בוקר: "כי מאהבתך שאהבת אותו ומשמחתך ששמחת בו קראת שמו ישראל וישורון".

וכאן נשאלת השאלה: הרי בתורה כתוב שהשם 'ישראל' ניתן לו בגלל המאבק ("כי שרית ותוכל"), ולא בגלל אהבתו ושמחתו של הקב"ה בו!

אחד המתפללים במקום, ענה לי תשובה יפהפייה ומאירת עינים: המלאך אכן קרא לו ישראל בגלל המאבק - "כי שרית". אבל אנחנו לא נקראים בשם "ישראל" בגלל המלאך. בהמשך הפרשה הקב"ה בעצמו נגלה אל יעקב בבית אל ואומר לו: "שמך יעקב, לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך, ויקרא את שמו ישראל". ומיד לאחר מכן ה' מברך אותו: "פרה ורבה, גוי וקהל גויים יהיה ממך ומלכים מחלציך יצאו".

השם האמיתי והנצחי שלנו לא נקבע מתוך המלחמה והמאבק עם המלאך, אלא מתוך גילוי שכינה ואהבתו העצומה של הקב"ה אל יעקב, שהביאה לברכה ולריבוי. איזה עומק ויופי מסתתר במילים שאנו אומרים מדי יום!

האוצרות שאנחנו מדלגים עליהם

המחשבה הזאת הובילה אותי להתבונן בכל ענין התפילה שלנו. אין ספק שבתפילות טמונים סודות עצומים ונשגבים, ואנחנו לא מצפים מאנשים פשוטים כמונו להבין את כולם. אבל הבעיה האמיתית של הדור שלנו היא לא הסודות הנסתרים - אלא שאנחנו פשוט לא מרוכזים. אנחנו קוראים מילים ועושים מעשים מתוך הרגל ואוטומט, בלי לשים לב בכלל מה אנחנו מוציאים מהפה. עם קצת יותר תשומת לב, התפילה והחיים שלנו היו נראים אחרת לגמרי.

בואו ניקח דוגמאות פשוטות מהיום-יום שלנו: כמה אנשים מצליחים לכוון כראוי בעניית "**אמן יהא שמיה רבא**"? חז"ל אומרים במפורש שכל העונה אמן יהא שמיה רבא "בכל כוחו" - ומפרש רש"י: "בכל כוונתו" - קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה! תראו איזו זכות אדירה מונחת כאן. ואנחנו עונים עשרות פעמים אמן, ואמן יהא שמיה רבא בכל יום, ולפעמים דקה אחר כך אפילו לא זוכרים שענינו.

או בואו ניקח את תפילת "**עלינו לשבח**" שבסוף התפילה. בספרים הקדושים כתוב שבשעה שעם ישראל אומרים "עלינו לשבח", כי כל צבא השמים שומעים, והקב"ה עומד עם פמליא של מעלה, וכולן עונים ואומרים 'אשרי העם שככה לו' ואיפה אנחנו נמצאים באותם רגעים? לפעמים כבר בדרך החוצה מבית הכנסת, לפעמים עסוקים בלגלול של רצועות התפילין, ולפעמים ממשיכים הלאה בלי לזכור אם בכלל אמרנו אותו.

אנשים מחפשים סגולות מיוחדות ונוסעים למקומות רחוקים, בזמן שהמטמונים והאוצרות הגדולים ביותר נמצאים כאן, ממש בתוך הידיים שלנו, בכל תפילה ובכל יום מחדש.

כל מה שצריך זה רק לעצור לרגע, לשים לב למילים, ולאסוף את האוצר.

רבי יעקב עמדין רואה בזה ניסים גדולים יותר מכל הניסים שנעשו לאבותינו במצרים!

מרן הגאון רבי דוד פוברסקי זצוק"ל

וַיָּרֶץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ (לג)

ובפרש"י "ויש חולקין בדבר כו' יש שדרשו כו' שלא נשקו בכל לבו, אמר רבי שמעון בן יוחאי הלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב, אלא שנכמרו רחמיו באותה שעה ונשקו בכל לבו" (ספרי בהעלותך סט)

וצריך להבין דסוכ"ס היו עשו ויעקב אחים, ואם כתוב שהוא נשק לו, למה נחלקו בזה חז"ל אם היה בכל לבו או לא?

והתירוץ הוא, שכיון שעשו ע"פ טבעו היה שונא את יעקב, ע"כ כדי שיוכל לנשק אותו בכל לבו, היה צריך בזה לשבור את המידה שלו, ומרגלא בפומיה של המשגיח במיר ז"ל "דלשבור מידה [רעה] הוא כמו עריכת מלחמה עם מלאך!" וע"כ לא יתכן ע"פ טבע שעשו שהשנאה היתה מושרשת בקרבו, ילך נגד טבעו וינשק ליעקב בכל לבו, ולכן הוכרחו חז"ל להוציאו מפשוטו.

גוי גרמני הוא ג"כ גוי...

וזכורני איך שהמשגיח במיר ז"ל היה חוזר ומשנן בפני הבחורים שהגיעו מגרמניה (לפני המלחמה): "א דייטשע איז אויך א גוי!" [גוי גרמני הוא ג"כ גוי...]. וזאת מכיון שאז לפני השואה לא יכלו לשער בחורים אלו את גודל רשעותם של הגרמנים, וכן הוא בגוים שבכל דור ודור. גם אנחנו חייבים להתבונן במצבינו עם הגוים הסובבים אותנו, כדי לראות את גודל הניסים והנפלאות, וכמו שכותב רבי יעקב עמדין בסידורו (בראש סולם בית אל) "חי נפשי כי בהתבוננני בנפלאות אלה [של קיום עם ישראל בגלות], גדלו אצלי יותר מכל ניסים ונפלאות שעשה הש"י לאבותינו במצרים ובמדבר ובא"י, וכל מה שארך הגלות יותר נתאמת הנס יותר וכו'" עכ"ל. הן אנחנו רואים את מצבינו ונדמה לנו כאילו שהכל מתנהג כרגיל ובדרך הטבע, ואילו רבי יעקב עמדין רואה בזה ניסים גדולים יותר מכל הניסים שנעשו לאבותינו במצרים!

(ספר 'מסוד חכמים')

וכן נהגו למעשה בישיבת מיר בשעה שברחו במלחמה ליפן מפני פיקוח נפש

מרן הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

בכל הפרשה מבואר שיעקב אבינו טרח בכל מיני תכסיסי מלחמה כדי להינצל מעשיו, והתכונן לדורון ומלחמה, וחצה את המחנה לשנים וכו', וכתב הרמב"ן בתחילת הפרשה שפרשה זו נכתבה "ללמדנו שיעקב לא בטח בצדקתו והשתדל בהצלה בכל יכולתו".

וראוי להבין מדוע טרח יעקב אבינו כ"כ בדרכי הצלתו, והרי דרך הצדיקים לבטוח בקב"ה שיספיק להם כל צרכם, ואינם משתדלים בענייני העולם הזה אלא מעט וכפי המתחייב מהם מגזירת שמים.

ונראה לבאר בזה כפשוטו, שהצלת נפשות היא מצווה ככל המצוות, וכמו שכל המצוות צריך האדם להרבות בהשתדלות ואינו יכול למעט בהשתדלות ולתלות בקב"ה שיכין לו את אפשרות לקיים את המצווה, כמו כן בהצלת נפשות כיון שהיא מצווה [גם אם הוא עוסק בהצלת עצמו ומשפחתו] צריך להשתדל בכפי האפשר לו בכל מיני השתדלויות העומדים לרשותו, ולכן יעקב אבינו השתדל ככל שהיה אפשר לו.

וכן נהגו למעשה בישיבת מיר בשעה שברחו במלחמה ליפן מפני פיקוח נפש, והיו תלמידי חכמים שטענו שזהו השתדלות מיותרת, אבל הגאון רבי לייב מאלין זצ"ל פסק שכיון בהצלת נפשות עסקינן, אין ראוי לסמוך על ביטחון אלא צריך להשתדל בכל מה שאפשר לעשות בידי אדם.

וכן ידוע שמרן הגרי"ז זצ"ל היה זהיר מאוד לא להשתדל בהשתדלות מיותרת ותמיד חשש שמא פעולה זאת היא חיסרון בביטחון, [והרבה פעמים ראיתי איך שהיה שוקל על כמה ענייני השתדלות אם זהו בגדר השתדלות מיותרת ויש בזה פגם במידת הביטחון], אבל במלחמה הנוראה ברח מיד ולא חש שאפשר שזהו השתדלות מיותרת, ומשום שבהצלת נפשות צריך להשתדל כשאר המצוות שאין לצמצם בהם בהשתדלות. אמנם הוסיף מרן זצ"ל, שיחד עם חובת ההשתדלות אין להסיח דעתו ממה שהכל תלוי בסייעתא דשמיא, ולהתפלל תמיד לקב"ה.

(מתוך 'ביאורים והנהגות')

ועל כך קשה קושיה חמורה

הגאון רבי מנשה ישראל רייזמן שליט"א

חז"ל (חולין צא) אמרו, שיעקב שכח פכים קטנים וסיכן את עצמו ללכת יחידי בלילה ולחזור עליהם, ומוסיפים: "מכאן לצדיקים שחביב עליהם ממונם יותר מגופם, וכל כך למה - לפי שאין פושטין ידיהן בגזל".

ועל כך קשה קושיה חמורה: הלא תכונת הרכושנות והחשבת הממון לא אמורה להיות נושא אצל כל אדם, ובפרט אצל צדיקים, ואם ייוודע לנו על אדם שמחשיב את ממונו ומחבב אותו ביותר, לא נביט על כך בעין טובה. והנה כאן אנו רואים שחז"ל שיבחו את יעקב על כך שהחשיב את ממונו וסיכן את עצמו בעבורו! והקושיה מתעצמת לאור דברי חז"ל שהממון חביב על הצדיקים אף יותר מגופם. היתכן שחפצי העולם הזה יתפסו מקום אצל הצדיקים עד כדי שיהיו חשובים אף יותר מגופם?! רבותינו, גדולי המוסר והחסידות, עמדו על שאלה זו והשיבו עליה תירוצים, אך נביא תירוץ שמובא בספר "ערוגות הבושם" מרבה של חוסט.

אדם כשר וירא שמים צריך לוותר ויתורים רבים ולעשות מצוות רבות בכדי להרוויח את לחמו. כאשר הוא קם בבוקר, הוא אינו רשאי לפתוח מיד את חנותו, אלא עליו להתפלל בתחילה, וכך בכל התפילות - החנות סגורה על מנעול ובריח עד לסיום התפילה. כמו כן, כאשר מגיעים שבתות וחגים, עליו לסגור את העסק ולהסיח את דעתו ממנו.

בנוסף, בעת המסחר עצמו חלים עליו חיובים רבים. אסור לרמות, על המשקולות להיות מדויקות בתכלית הדיוק, וגם כאשר הוא פוגש גויים במהלך מסחרו, עליו להמשיך ולשמור על קלה כבחמורה, ולהשגיח על כשרות המאכלים והמשקאות. במהלך נסיעותיו הוא אינו יכול להתאכסן בכל מלון, ועליו לתור אחר מקום כשר אף אם רמת האירוח שלו פחותה. וכך מוסיף בעל "ערוגות הבושם" ומונה עוד ניסיונות שהיו נחלתם של בני אותו דור. גם בדורנו יש צורך בוויתורים רבים בכדי שהעסק יהיה על טהרת הקודש. יש צורך לדקדק על כשרות המכשירים הדיגיטליים המלווים אותנו בעסקים, על אף שלעיתים האינטרנט המסונן מאט את המהירות ומקשה על התקשורת בין עסקים ואנשים. מאחר ופרנסה בדרך כשרה כרוכה בעמידה בניסיונות רבים, יש צורך לייקר ולחבב את הממון הכשר שהגיע בעקבות כך. אין זה עניין של רכושנות שרחוקה מהיהודי המאמין כרחוק מזרח ממערב, אלא שהממון מתקדש ומתעלה לאחר שעמדנו בכל הניסיונות שהיו בדרכנו להשיגו. לפי זה מובן, שממונם של הצדיקים הגדולים, שהגיע אליהם ביושר, חביב עליהם יותר מגופם, כיוון שאין הם מחשיבים את הממון גרידא, אלא את המצוות והניסיונות שנלוו אליו. יעקב אבינו נזכר ששכח פכים קטנים, והוא מתמלא אליהם ערגה וחיבה. כדי להשיג אותם, היה עליו לסבול בבית לבן מחורב ביום וקרח בלילה, להיות נאמן ולא לשלוח יד בממון שאינו שלו.

(מתוך 'דורש טוב' בהוצאת 'יפה נוף')

וכי בגלל שעשה למקנהו סוכות, נקרא המקום סוכות?

הגאון רבי גואל אלקריף שליט"א

וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם סֻכּוֹת (לג)

במדרש נאמר שהיו לו מאה ועשרים ריבוא עדרים! מדובר במיליון ומאתיים עדרים. וכי יכולים אנו לתאר לעצמנו לכמה רועים, עבדים ושפחות, הוא היה זקוק כדי לטפל במקנה האדיר הזה? ועם כל הרכוש הזה, הוא יצא מביתו של לבן, לאחר עשרים השנים בהן שהה שם. והנה הוא מגיע למקום ועושה סוכות לבהמותיו: "על כן קרא שם המקום סוכות". שואל ה"אור החיים" הקדוש: וכי בגלל שעשה למקנהו סוכות, נקרא המקום סוכות? מתרץ ה"אור החיים": "אולי כי עשה דבר חדש בחמלתו על המקנה מה שלא עשה כן אדם קודם, שיכין סוכה לבהמות, ולשינוי חדש קרא המקום עליו".

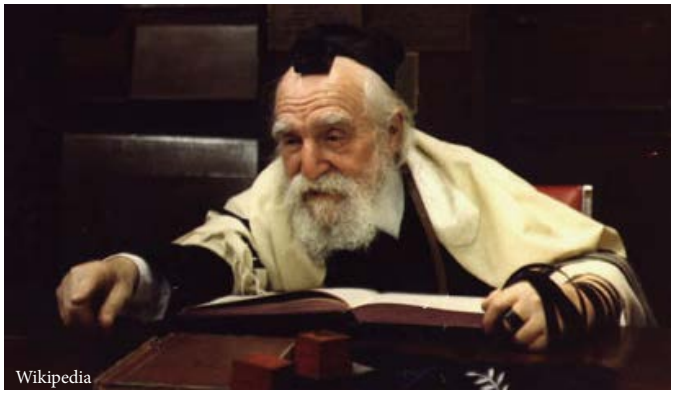
יעקב אבינו בחמלתו על בעלי החיים, היה הראשון שדאג שלא יהיה להם צער מהגשם, מהרוח או מהשמש, ועשה להם סוכות.

עד ליעקב אבינו כולם היו שמים את בהמותיהם בחוץ, מתחת לכיפת השמיים, ולאיש לא היה אכפת מהצער שנגרם להם. יעקב אבינו היה הראשון שעשה להן סככות, כדי שלא יצטערו. אם היה לו מעט מקנה, עוד אפשר להבין זאת, אבל כאמור הייתה לו כמות אדירה של בעלי חיים, וכדי לעשות לכולם סוכות היה צריך לעבוד ימים ארוכים! ועם זאת יעקב אבינו לא נמנע מכך, ועבד יחד עם כל משפחתו לעשות לכל המקנה הגדול הזה סוכות.

אומרים חז"ל במדרש, כי בזכות זה זכו כלל ישראל לחג הסוכות. ליעקב אבינו היה אכפת מהבהמות - ולהשם יתברך אכפת מבניו, גם אם הם אינם ראויים לכך.

(מתוך הספר 'שש באמרתך' בהוצאת 'יפה נוף')

מוכן ומזומן אני ללוותך לתפילת שחרית

Wikipedia

וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי (לג)

רק כמה ימים חלפו מיום הכתרתו בצעירותו של מרן הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, לרב העיר ליובאן, וכמנהגו קם השכם בבוקר והגה בתורה. אט אט הפציע אור הבוקר. לפתע נשמעו נקישות על דלת ביתו, שמש בית הכנסת, יהודי בגיל שיבה, ניצב בפתח. "רבי" פנה אל הרב ביראת כבוד, "מוכן ומזומן אני ללוותך לתפילת שחרית". קם הרב מיד ממושבו ובלית ברירה נלווה אל השמש.

"מה אעשה" הרהר רבי משה לעצמו בדרך, "הרי אינני יכול להסכים שיהודי זה שזקנו כבר הלבין, יבוא מדי בוקר ללוות אדם צעיר כמוני. אך מצד שני הרי אסור לי לבטל מנהג זה שבו מבטאים בני העיירה את אהבתם לתורה. אסור להמעיט את כבוד התורה בעיניהם".

למחרת בבוקר השמש כבר מוכן היה ללכת לבית רבינו, אך כשפתח את דלת ביתו רואה הוא לפתע את רבינו עומד שם. "מה קרה" שאל השמש, אך רבינו הרגיעו "לא אירע דבר". וכך מדי יום ביומו השכים מרן זצ"ל ומיהר תחילה אל בית השמש ללוותו לבית הכנסת.

לכולם נדמה היה כי השמש מלווה את הרב, אך לאמיתו של דבר ליווה הרב את השמש. סיפור זה סיפר בנו הג"ר דוד, והוסיף שגם לאחר שנים רבות שנעשה רבינו למשיב הדור בהלכה נשאר בפשטותו וענוותנותו כמימים ימימה.

(המודיע מתוך הספר דרכי משה)

שהטיסה במטוס מהירה מדי בשביל להכין את עצמי

Wikipedia

וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם (לג)

כשהתכונן הגאון רבי ישראל זאב גוסטמאן זצ"ל (מי ששימש בגיל 22 כדיין בבית דינו של רבינו חיים עוזר זצוק"ל) לפתוח את הישיבה בארץ ישראל ולהתיישב בארץ ישראל ישיבת קבע, החליט ראש הישיבה שלא לטוס אלא להפליג באנייה, אף שמסע זה ארך זמן רב.

תלמידיו באמריקה ליוו אותו אל האנייה כדי להיפרד ממנו, ואז הסביר להם הרב גוסטמן את הסיבה שהביאה אותו לבחירת אמצעי תחבורה זה דווקא: "כשאדם מתכנן להיכנס לארץ הקודש, הוא צריך להכין את עצמו. אני מרגיש שהטיסה במטוס מהירה מדי בשביל להכין את עצמי כראוי. באנייה יהיה לי הרבה יותר זמן..."

על מנת להכין את עצמו היטב לקיום ההלכות התלויות בארץ, למד הרב גוסטמן כבר באנייה את כל סדר זרעים כולל כל המפרשים.

עוד הוסיף ואמר כי החליט לנסוע באנייה, כי הוא לא מבין בשל מה זכה הוא לעלות לישראל, בזמן שרבו, הגאון רבי שמעון שקאפ, לא זכה לכך. ובעצם, הוסיף ואמר, גם משה רבינו עצמו לא זכה להיכנס לארץ. לכן, לאור החסד הגדול שבורא העולם עשה עמו, הוא רוצה שהנסיעה תהיה איטית יותר, והוא יוכל להכין את עצמו.

(מתוך ספר 'איש האשכולות')

יש שתי דרכים להתעשר

ישנה התבטאות נפלאה של מרן הרב שך זצ"ל. בצעירותו שימש מרן כראש ישיבת קרלין. פעם, באחת משיחותיו, אמר לתלמידים: העולם אומר שיש שתי דרכים להתעשר. האחת קשה והאחת קלה.

הדרך הקשה, לקום מוקדם בבוקר, לנצל כל רגע ורגע לעשיית ממון תוך עמל ויגיעה. לחפש עסקים מניבים, לבדוק כל העת היכן כדאי להשקיע ומהיכן ראוי למשוך את הכספים. כך כל העת, משעות הבוקר המוקדמות עד מאוחר בלילה. זו הדרך הקשה.

והדרך הקלה? פשוט מאוד. ללכת ברחוב ולמצוא ארנק תפוח שנפל מכיסו של פריץ נפוח עוד יותר...

המשיך הרב שך ואמר, זה נכון כאשר מדובר בעשירות ממון. אבל בקנייני תורה ומצוות אין שתי דרכים. עדיין לא מצאנו ארנק תפוח מלא מהם, ודאי לא כזה שנופל מפריץ מגושם.

אי אפשר להגיע להישגים בתורה מבלי עמל ויגיעה. לפעמים עייפים, הסוגיה קשה, אבל אני לא מוותר. אם הדברים נכתבו, הרי שאפשר להבינם. אם דורות על דורות למדו את הנושא, הרי שהדבר אפשרי. ואם קשה, צריך להתאמץ יותר. כשמדובר בדבר הכרחי, אין מקום לייאוש.

(הגאון רבי אברהם מרגלית שליט"א מתוך 'אור המרגלית' שיחות בהיכל)

כשאחד השכנים הוציא ראשו מהחלון בכיפת שינה

מעשיה משעשעת ששמעתי מפי שני בעלי המעשה: היה זה לפני שנים. שניהם היו בחורים בישיבה גדולה ושקדו על תלמודם. לחץ המבחנים והרצון לגמוע מסכתות בידיעה, עורר אותם לקבוע לימוד משותף בשעה שבין לילה ליום. בעפעפי שחר. האחד מהם הצליח להשכים קום מדי לפנות בוקר ורעהו התקשה. מה עשו? סיכמו ביניהם על הפתרון הנפוץ באותם ימים, האחד יקשור על ידו חוט, אותו ישלשל מהחלון למורד הרחוב ועמיתו יגיע עם שחר, ימשוך בחוט בכל כוחו עד שייעור חברו.

השחר עלה והחבר הזריז התיצב למרגלות הבניין ועיניו תרות אחר החוט. לא ידע שחברו שכב לישון באישון ליל ושכח לשלשל חוט. חיפש וחיפש עד שאיתר חוט משונה והתחיל למשוך. המשיכה לא הייתה קלה והיא עוררה קולות חריקה. זה הסתיים כשאחד השכנים הוציא ראשו מהחלון עטור בכיפת שינה לבנה וצעק עליו: "מה אתה עושה? למה אתה הורס את חוטי הטלפון של הבניין? כלך לך!" הסיפור הותיר אותי עם חיוך רחב ותובנה עוצמתית לכל מי שמושך בחוטים: הורים המחפשים למשוך בחוטים שיעוררו את צאצאיהם, מחנכים התרים אחר החוט שיצליח להעיר ולהאיר את התלמיד וכל מי שמחפש לגרום להתעוררות אצל זולתו. לפני שאתה מושך בחוט בכל הכוח... תוודא רק שאתה מושך בחוט הנכון. לא החוט שנראה לך הכי בולט ושאתה מסיק שהוא הנכון - הוא תמיד זה שקשור אל זרוע הלב. לפעמים החוט שאתה מושך בכל הכוח, רק הורס את קו התקשורת ביניכם.. ומאידך, אם תדע לכוון אל החוט הנכון, לא תצטרך למשוך עד כדי חריקת בלמים, די לה במשיכה קלה ועדינה כדי להעיר ולהאיר את כל החושים.

(יקותיאל יהודה גנזל - המבשר כ"ב חשון תשפ"ז)

איזה פלא עצום מסתתר מתחת לרגלינו

וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי (לב)

חשבתם פעם איזה פלא עצום מסתתר ממש מתחת לרגלינו?

שתי כפות רגליים קטנות יחסית לגופנו, נושאות את כל משקל הגוף, שומרות על שיווי המשקל ומאפשרות לנו ללכת, לרוץ ולקפוץ - שנים ארוכות! הידעתם? אדם ממוצע עשוי לצעוד כ־ 7,000 צעדים ביום, שהם למעלה מ־2.5 מיליון צעדים בשנה! ובכל צעד מחדש, כפות הרגליים נושאות את משקל גופנו, ולעיתים אף עומס גדול פי כמה ממנו.

איך שתי כפות רגליים קטנות מצליחות לעמוד במשימה האדירה הזאת? הבורא יתברך תכנן אותן בחכמה מופלאה: בכל כף רגל יש 26 עצמות, 33 מפרקים ויותר מ־100 שרירים, גידים ורצועות! כולם פועלים בתיאום מופלא. קשתות כף הרגל מסייעות לפזר עומסים ולבלום זעזועים, השרירים והגידים מאפשרים תנועה גמישה, ומערכת העצבים מעבירה למוח מידע המסייע לשמור על יציבות, גם כשאנו צועדים על משטח לא ישר.

והמדהים מכול? כל המערכת המשוכללת הזאת פועלת כמעט בלי שנצטרך להקדיש לה מחשבה מודעת. אנחנו פשוט קמים - והולכים!

ולסיום, חומר למחשבה: אם כבר קיבלנו במתנה אלפי צעדים בכל יום, כדאי לבחור לאן הם יובילו אותנו. האם נבזבז אותם על דברים בטלים, או שננצל אותם למעשים טובים, יש צעדים שנעלמים בחול, ויש צעדים שזכויותיהם נשארות לנצח!

(ש.ק.)

הַצַּדִּיקִים הַצְּעִירִים

המדור שבו תזכו בעוה"ז והשכר הגדול שמור לעתיד לבוא

אָז נָסַעְנוּ לַמִּפְעָל, הִסְתַּכַּלְנוּ בְּהִתְפַּעֲלוּת עַל הַמְּכוֹנוֹת הָעוֹבְדוֹת
אֲבָל בְּעִקָּר תָּפַס אוֹתָנוּ 'יַהֲלוֹם הַכֶּתֶר' שֶׁל הַמִּפְעָל.
זֶה הָיָה מַמְתָּק שֶׁלֹּא רוֹאִים אוֹתוֹ בְּכָל הַיּוֹם, תַּפּוּחַ מְצֻפֶּה בְּסֻכָּרְיָה!

חַיִּים וְיַעֲנְקִי מְסַפְּרִים עַל הָרֶבֶּה 'שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק' וְאֵיךְ נִפְגָּשִׁים עִם מַלְאָכִים

בֹּקֶר אֶחָד, נִכְנַס הָרֶבֶּה שִׁמְעוֹן לַכִּתָּה וְאָמַר: "אַתֶּם יוֹדְעִים שֶׁבְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח, יַעֲקֹב אָבִינוּ שׁוֹלֵחַ מַלְאָכִים לְעֵשָׂו, וְגַם נָאֶבָק עִם הַמַּלְאָךְ שַׂרּוֹ שֶׁל עֵשָׂו. וְגַם בַּשָּׁבוּעַ שֶׁעָבַר לָמַדְנוּ שֶׁהוּא חָלַם 'וְהִנֵּה מַלְאָכִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בַּסֻּלָּם'. אָז אֲנַחְנוּ רוֹאִים שֶׁגְּדוֹלֵי עוֹלָם פּוֹגְשִׁים מַלְאָכִים! וּמָה דַּעְתְּכֶם? אַתֶּם בֶּטַח תִּהְיוּ צַדִּיקִים גְּדוֹלִים, אָז אוּלַי תִּפְגְּשׁוּ גַּם אַתֶּם מַלְאָכִים. בּוֹאוּ נִתְכּוֹנֵן וְנַחְשֹׁב - אֵיךְ נִפְגָּשִׁים עִם מַלְאָכִים, וּמָה אוֹמְרִים לְמַלְאָךְ כְּשֶׁפּוֹגְשִׁים אוֹתוֹ?"

הָאֱמֶת שֶׁכֻּלָּנוּ שָׂתַקְנוּ. הַדְּמָמָה בַּכִּתָּה הָיְתָה מֻחְלֶטֶת. הַמַּבָּטִים שֶׁלָּנוּ עָבְרוּ מֵאֶחָד לַשֵּׁנִי בְּהֶלֶם: מָה מַלְאָכִים? אֵיךְ בִּכְלָל נִתָּן לִפְגֹּשׁ מַלְאָכִים?

אֲבָל אָז הָרֶבֶּה שִׁמְעוֹן חִיֵּךְ וְהִמְשִׁיךְ: "אֲנִי רוֹאֶה שֶׁכֻּלָּם שׁוֹתְקִים... אָז אֲנִי אֲסַפֵּר לָכֶם מָה הָיָה אִתִּי כְּשֶׁהָיִיתִי יֶלֶד, וְאֵיךְ זֶה קָשׁוּר לְמַלְאָכִים."

כֻּלָּנוּ הָיִינוּ מַמָּשׁ בְּמֶתַח, רְכוּנִים קָדִימָה עַל הַשֻּׁלְחָנוֹת. מָה מַלְאָכִים? אֵיךְ הָרֶבֶּה יוֹדֵעַ מַשֶּׁהוּ עַל זֶה? וְאָז הָרֶבֶּה הִתְחִיל לְסַפֵּר לָנוּ:

תפוח מצופה בסוכריה

"כְּשֶׁאֲנִי הָיִיתִי יֶלֶד, לִפְנֵי חַג הַחֲנֻכָּה, עָשׂוּ לָנוּ בַּחֵידֶר טִיּוּל קָטָן לְכָל הַכִּתָּה, וְלָקְחוּ אוֹתָנוּ לְבַקֵּר בְּמִפְעָל שֶׁמְּיַצֵּר מַמְתַּקִּים. תִּדְעוּ לָכֶם שֶׁזֶּה לֹא כְּמוֹ הַיּוֹם, שֶׁיֵּשׁ מָלֵא מַמְתַּקִּים בְּכָל מָקוֹם וַאֲפִלּוּ מַגִּיעִים דְּבָרִים מִסִּין. פַּעַם הַכֹּל הָיָה הַרְבֵּה יוֹתֵר פָּשׁוּט, וְהַכֹּל יָצָר כָּאן בָּאָרֶץ, וּמָה שֶׁהִגִּיעַ מֵחוּץ לָאָרֶץ הָיָה יָקָר מְאֹד. אָז נָסַעְנוּ לַמִּפְעָל, הִסְתַּכַּלְנוּ בְּהִתְפַּעֲלוּת עַל הַמְּכוֹנוֹת הָעוֹבְדוֹת, אֲבָל בְּעִקָּר תָּפַס אוֹתָנוּ 'יַהֲלוֹם הַכֶּתֶר' שֶׁל הַמִּפְעָל. זֶה הָיָה מַמְתָּק שֶׁלֹּא רוֹאִים אוֹתוֹ בְּכָל הַיּוֹם, מַשֶּׁהוּ יָקָר וּמְיֻחָד

בְּמְיֻחָד - תַּפּוּחַ מְצֻפֶּה בְּסֻכָּרְיָה!"

"מָה...?" פָּתְחוּ כֻּלָּם בִּשְׁאֵלָה נִדְהֶמֶת, "אֵיזֶה מַמְתָּק זֶה?"

הָרֶבֶּה חִיֵּךְ וְהִסְבִּיר: "זֶה תַּפּוּחַ שָׁלֵם שֶׁמְּצֻפֶּה בְּשִׁכְבָה דַּקָּה שֶׁל סֻכָּרְיָה אֲדֻמָּה, וּמִקֵּל עֵץ תָּקוּעַ בְּתוֹךְ הַתַּפּוּחַ. זֶה נִרְאֶה מַמָּשׁ כְּמוֹ כַּדּוּר אָדֹם וּמַבְרִיק, וּבְתוֹכוֹ מִסְתַּתֵּר תַּפּוּחַ טָרִי. בַּיָּמִים הָהֵם זֶה הָיָה מַשֶּׁהוּ יָקָר מְאֹד!

וּבַמִּפְעָל הֶרְאוּ לָנוּ אֵיךְ עוֹשִׂים אֶת הַפֶּלֶא הַזֶּה: הָיָה לָהֶם חֹמֶר מְיֻחָד וּמְמֻתָּק שֶׁהִתְבַּשֵּׁל בְּסִירִים עֲנָקִיִּים וּמְהַבִּילִים. אַחֲרֵי שֶׁהַחֹמֶר הָיָה מוּכָן, הִכְנִיסוּ בּוֹ כַּמָּה טִפּוֹת שֶׁל צֶבַע מַאֲכָל אָדֹם, וּבֵרֲגַע אֶחָד הַכֹּל נָהְפַּךְ לְאָדֹם זוֹהֵר וּמַבְרִיק. אָז הָיוּ טוֹבְלִים בּוֹ אֶת הַתַּפּוּחַ וּמַעֲמִידִים אוֹתוֹ. הַנּוֹזֵל הַמָּתוֹק שֶׁקִּצָּת יָרַד מֵהַתַּפּוּחַ לְמַטָּה, יָצַר סְבִיבוֹ מִין מִשְׁטָח סֻכָּרְיָה עָגֹל וּמְיֻחָד, וְאַחַר כָּךְ הַכֹּל הִתְקַשָּׁה וְכָכָה מָכְרוּ אוֹתוֹ בַּחֲנוּיוֹת.

בסיום הסיור הכניסו אותנו לחדר מיוחד

בְּסִיּוּם הַסִּיּוּר הִכְנִיסוּ אוֹתָנוּ לְחֶדֶר מְיֻחָד שֶׁהָיוּ בּוֹ הֲמוֹן תַּפּוּחִים כָּאֵלֶּה, וְכָל אֶחָד יָכֹל לָקַחַת אֶחָד. וְאַתֶּם יוֹדְעִים מָה קוֹרֶה בְּמַצָּב כָּזֶה... הַיְלָדִים הִתְחִילוּ לִדְחֹף! כָּל אֶחָד רָצָה לִתְפֹּס דַּוְקָא אֶת הַתַּפּוּחַ הֲכִי גָּדוֹל וְעִם הֲכִי הַרְבֵּה מִשְׁטָח סָכָרְיָה לְמַטָּה, וְכָכָה הַיְלָדִים הִתְחִילוּ לָרִיב בֵּינֵיהֶם, עַד שֶׁמַּמָּשׁ הָיָה לֹא נָעִים, וְהָרֶבֶּה שֶׁלָּנוּ נֶאֱלַץ לְהַפְרִיד בֵּין כֻּלָּם.

כָּךְ עָלִינוּ בַּחֲזָרָה לָאוֹטוֹבּוּס. וְשָׁם, בָּאוֹטוֹבּוּס, הָרַב נָתַן לָנוּ שִׂיחָה מְיֻחֶדֶת שֶׁאֲנִי זוֹכֵר אוֹתָהּ עַד הַיּוֹם:

'יְלָדִים יְקָרִים,' הוּא אָמַר, 'הֵבֵאנוּ אֶתְכֶם לַטִּיּוּל הַזֶּה כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם הֲנָאָה, וּכְדֵי שֶׁתּוּכְלוּ לְהִתְגַּבֵּשׁ יַחַד וְלִהְיוֹת חֲבֵרִים טוֹבִים. וּבְסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר, בְּגִלַּל קְצָת פְּרוּרֵי סָכָרְיוֹת, יֵשׁ יְלָדִים שֶׁרָבִים וּמַעֲלִיבִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי? אֵיךְ זֶה יִתָּכֵן?! שָׁמַעְתִּי יֶלֶד אֶחָד אוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: "אַתָּה מַמָּשׁ תִּינוֹק" - כֵּן, כָּזֶה מִשְׁפָּט אָיֹם וְנוֹרָא, אָיֹם וְנוֹרָא, רַק כִּי הֵם רָבוּ עַל סָכָרְיָה... וְהַחָבֵר הַשֵּׁנִי כָּל כָּךְ הִתְבַּיֵּשׁ, פָּנָיו הֶאֱדִימוּ מִבּוּשָׁה! תַּחְשְׁבוּ אֵיךְ נִתָּן לְהַגִּיעַ כָּל כָּךְ מַהֵר לְמַצָּב נוֹרָא וְאָיֹם שֶׁל הַלְבָּנַת פָּנִים! בַּגְּמָרָא כָּתוּב שֶׁהַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים - אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא. וְאַתֶּם יוֹדְעִים מָה זֶה? רְאִיתֶם מַמָּשׁ עַכְשָׁו אֶת הַחֹמֶר שֶׁמְּמֻנּוּ עוֹשִׂים אֶת הַסָּכָרְיוֹת - סִיר שָׁלֵם שֶׁל חֹמֶר שָׁקוּף, וְרַק שָׁמִים שָׁם כַּמָּה טִפּוֹת קְטַנּוֹת שֶׁל צֶבַע מַאֲכָל, וּבְשִׁנְיָה אַחַת הַכֹּל נֶהְפָּךְ לְאָדֹם בּוֹהֵק! כָּכָה זֶה גַּם מִי שֶׁמְּבַיֵּשׁ אֶת חֲבֵרוֹ - הוּא אוֹמֵר רַק מִלָּה אַחַת, מִלָּה אַחַת נוֹרָאָה שֶׁמְּבַיֶּשֶׁת אוֹתוֹ, וְהוּא הוֹפֵךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַחָבֵר שֶׁלּוֹ לְנֶפֶשׁ אֲדָמָה וּפְגוּעָה כָּלָּה!

אֲבָל תֵּדְעוּ לָכֶם, יְלָדִים, שֶׁיֵּשׁ גַּם אֶת הַצַּד הַשֵּׁנִי, הַצַּד הַמְּאִיר: אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת מַלְאָךְ אֲמִתִּי! אִם הוּא מִתְנַהֵג כָּרָאוּי, אִם הוּא יוֹדֵעַ לְוַתֵּר לַחֲבֵרוֹ מִתּוֹךְ שִׂמְחָה וּנְדִיבוּת - אָז הוּא כְּבָר בְּדַרְגָּה שֶׁל מַלְאָךְ מַמָּשׁ!

לָמָּה לִדְחֹף, וְלָמָּה לָרִיב? הַאִם בְּעוֹד שְׁעָתַיִם, בְּכָלָל תִּזְכְּרוּ אֶת הַטַּעַם שֶׁל הַסָּכָרְיָה? וְהָעֲבֵרָה וְהַפְּגִיעָה נִשְׁאֶרֶת חֲקוּקָה בַּנֶּפֶשׁ שֶׁל הֶחָבֵר...'

כולם באוטובוס באמת התבישו

אֲנִי זוֹכֵר," סִפֵּר הָרֶבֶּה שִׁמְעוֹן לַכִּתָּה, "שֶׁבְּאוֹתוֹ רֶגַע כֻּלָּם בָּאוֹטוֹבּוּס בֶּאֱמֶת הִתְבַּיְּשׁוּ מֵהַהִתְנַהֲגוּת וְהִתְחָרְטוּ מֵעֹמֶק הַלֵּב עַל כָּל מָה שֶׁקָּרָה, וּבְוַדַּאי אֵלֶּה שֶׁהֶעֱלִיבוּ. כֻּלָּנוּ חָשַׁבְנוּ לְעַצְמֵנוּ: מָה? בִּשְׁבִיל סָכָרְיָה כָּכָה לָרִיב וְלִפְגֹּעַ? לֹא יֵאָמֵן! וְאָז הָרַב שֶׁלָּנוּ הִמְשִׁיךְ וְאָמַר לָנוּ מִשְׁפָּט שֶׁחָדַר לִי לַלֵּב וְלֹא יָצָא מִשָּׁם לְעוֹלָם: 'אַתֶּם בֶּטַח לֹא מְבִינִים אֵיךְ אָדָם שֶׁאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה יָכוֹל לִהְיוֹת מַלְאָךְ. אָז אֲנִי רוֹצֶה לְהַגִּיד לָכֶם אֶת מָה שֶׁמָּרָן הַחֲזוֹן אִישׁ כּוֹתֵב: 'וְאָמְנָם הָאִישׁ הַזּוֹכֶה לִידִיעַת הַתּוֹרָה, הוּא הוֹלֵךְ בֵּין אֲנָשִׁים וְנִדְמֶה לָאָדָם הָרוֹאֶה לָעִינַיִם כְּבֶן אָדָם, אֲבָל בֶּאֱמֶת הוּא מַלְאָךְ הַגָּר עִם בְּנֵי תְּמוּתָה וְחֵי חַיֵּי אֲצִילוּת!' שִׂימוּ לֵב מָה הֶחָזוֹן אִישׁ אָמַר כָּאן: יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁנִּרְאִים בְּנֵי אָדָם, אֲבָל בֶּאֱמֶת הוּא מַלְאָךְ!!!"

תוותרו ותהיו טובים!

הָרֶבֶּה שִׁמְעוֹן הֵישִׁיר מַבָּט אֶל הַתַּלְמִידִים שֶׁהִקְשִׁיבוּ בְּרִתּוּק וְהִמְשִׁיךְ: "זֶה בְּדִיּוּק הַזְּמַן, כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מִתְקָרְבִים לְחַג הַחֲנֻכָּה, לִהְיוֹת אֲנָשִׁים טוֹבִים וּלְוַתֵּר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי, לִהְיוֹת עִם מִדּוֹת טוֹבוֹת כְּדֵי שֶׁאוֹר הַתּוֹרָה יַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ לְטוֹבָה. וְגַם אִם מִישֶׁהוּ עָשָׂה לָכֶם מַשֶּׁהוּ רַע - תְּוַתְּרוּ וְתִהְיוּ טוֹבִים!"

הָרֶבֶּה חִיֵּךְ וְשָׁאַל: "אָז מָה אַתֶּם אוֹמְרִים עַכְשָׁיו, אֶפְשָׁר לִפְגֹּשׁ מַלְאָכִים אֲמִתִּיִּים?" "כֵּן!!" עָנוּ כֻּלָּם בְּמַקְהֵלָה נִלְהֶבֶת, "הַכַּוָּנָה בֶּטַח לַאֲנָשִׁים טוֹבִים שֶׁמִּתְנַהֲגִים כְּמוֹ מַלְאָכִים!"

"נָכוֹן מְאֹד," אָמַר הָרֶבֶּה, "אָז בּוֹאוּ נִהְיֶה טוֹבִים וְנִהְיֶה מַמָּשׁ מַלְאָכִים. אֲבָל הָאֱמֶת הִיא שֶׁאֲנַחְנוּ פּוֹגְשִׁים גַּם מַלְאָכִים מַמָּשׁ כָּל שַׁבָּת! הֲרֵי כָּתוּב שֶׁהָאָדָם שֶׁהוֹלֵךְ מִבֵּית הַכְּנֶסֶת הַבַּיְתָה בְּלֵיל שַׁבָּת מְלַוִּים אוֹתוֹ שְׁנֵי מַלְאָכִים. אֲנַחְנוּ אָמְנָם לֹא רוֹאִים אוֹתָם בָּעֵינַיִם, אֲבָל אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים אֶת פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים לָהֶם בְּשִׂמְחָה: 'שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת... בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם... בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם... צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם'. אָז תִּזְכְּרוּ גַּם אֶת זֶה: כְּשֶׁאַתֶּם מַגִּיעִים הַבַּיְתָה בְּלֵיל שַׁבָּת, וּכְשֶׁמִּתְכּוֹנְנִים לִסְעֻדַּת הַשַּׁבָּת, תִּתְנַהֲגוּ בְּאֹפֶן מְיֻחָד וְיָפֶה, כִּי הַמַּלְאָכִים אִתְּכֶם! וַהֲכִי חָשׁוּב, אַל תִּשְׁכְּחוּ... עוֹד מְעַט, כְּשֶׁתִּגְדְּלוּ וְתִלְמְדוּ תּוֹרָה וְיִהְיוּ לָכֶם מִדּוֹת טוֹבוֹת, בֶּטַח גַּם אַתֶּם תִּהְיוּ מַמָּשׁ כְּמוֹ מַלְאָכִים." וַאֲנַחְנוּ מַמָּשׁ הִתְחַלְנוּ לְהִשְׁתּוֹקֵק שֶׁנּוּכַל לִהְיוֹת כְּמוֹ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם מַלְאָכִים.

בִּלְתִּי לַה' לְבַדּוֹ

זוכים להיות שותפים בזיכוי הרבים

קרוב למיליון גיליונות

הודפסו בשנתיים האחרונות!

גליון 'על הצדיקים' שאתם מחזיקים בידכם,
יוצא לאור - לחיזוק אהבת ד' יתברך, מידות טובות
וריבוי תורה ויראת שמים.

רוצים להיות שותפים בזכות העצומה?
ולזכות בזכויות שיעמדו לכם עדי עד.

איך תורמים?

היכנסו עכשיו לכל עמדות **'נדרים פלוס'**
וחפשו את **'על הצדיקים'**
או בטלפון: 055-400-7720